

2005. ÉVI

SZÖVEGES BESZÁMOLÓ

Tartalomjegyzék:

3. oldal 1.) Az intézménynél bekövetkezett szerkezeti változások
- 3-41 . oldal 2.) Az intézmény szakmai tevékenysége: vezetői összefoglaló, a szakmai egységek 2005. évi beszámolója (a beszámoló szövege megegyezik a Szakmai főosztályoknak megküldött beszámoló szövegével)
45. oldal 3.) Kimutatás az intézmény 2005. évi főbb előirányzatainak alakulásáról
- 46-47. oldal 4.) Felhasználási cél megjelölésével kapott előirányzat változások
- 48-49. oldal 5.) Előirányzat -változások és a felhasználás alakulásának ismertetése témánként
- 50-51. oldal 6.) Létszám- és bérgazdálkodás, teljes munkaidősöknél = besorolási bér, beállási szint, illetménynövelés %-a, összege, kereset növekedés (%-a), pótlékok, pótlékfajtánként (fő, összeg), betöltetlen álláshelyek száma, illetménye
- 52-53. oldal 7.) Felhalmozási kiadások: központi beruházás –tárgya, összege, teljesítés műszaki foka, intézményi beruházás – tárgya, összege, teljesítés műszaki foka, felújítás tárgya, összege, teljesítés műszaki foka, egyéb intézményi felhalmozási kiadások – tárgya, összege, teljesítés műszaki foka
53. oldal 8.) Alapítványok által ellátott feladatokra – az Áht. 94 §-a (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – teljesített kifizetések tételes felsorolása
- 54-56. oldal 9.) Előirányzat-maradvány keletkezésének oka, tervezett felhasználásának indoklása és 2005. évi felhasználásának ütemezése. Feladatmaradás oka, összege.
- 56-58. oldal 10.) Bevételek alakulása, pénzeszközök átvételének célja, teljesítése, előző évi maradvány felhasználása, 2005. évre történő áthúzódásának oka.
- 58-oldal 11.) Az intézmény éves gazdálkodásának jellemzői, kincstári kapcsolatainak alakulása.
1. számú melléklet: Állami Népi Együttes szakmai beszámolójához
  2. számú melléklet: Közgyűjteményi Tár szakmai beszámolójához
  3. számú melléklet: Közművelődési Tár szakmai beszámolójához
  4. számú melléklet: Átadott pénzeszköz
  5. számú melléklet: Átvett pénzeszköz
  6. számú melléklet: Intézményi beruházás
  7. számú melléklet: Központi beruházás

1.) Az intézménynél bekövetkezett szervezeti változások rövid ismertetése:

Az intézménynél 2005-ben szerkezeti változás nem történt.

2.) Az intézmény szakmai tevékenysége: vezetői összefoglaló, a szakmai egységes 2005. évi beszámolója (a beszámoló szövege megegyezik a Szakmai főosztályoknak megküldött beszámoló szövegével)

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

2004-ben miniszteri döntés született, hogy a Hagyományok Háza marad a Corvin téren. A döntés része, hogy hosszú távra, a Magyar Művelődési Intézettel közösen tervet készítettünk az épület rekonstrukciójára, amelynek az első fázisa a külső homlokzat rendbetétele. 2005-ben, maradvány keretként a Minisztérium, rendelkezésre bocsátotta az ehhez szükséges forrást, így elindulhat végre a rég óhajtott rekonstrukció. A döntést követően minden erőnket a Corvin téri berendezkedésre fordítottuk, hogy azok a területek, amelyek jelenleg hátrányt szenvednek az épületben, jobb helyzetbe kerüljenek: színházterem, táncház, kézműves foglalkozások. Így saját erőből, bevételből kialakítottuk közösségi termünket, ahol táncház, tánctanítás, kurzusok tarthatók, majd az Állami Népi Együttes jelmeztárának elköltöztetésével megszületett a kézműves műhelyek megfelelő helye az intézményben. A színházterem színpadát bővítettük a zenekari árok megszüntetésével, miáltal az alkalmas lett nagyobb produkciók befogadására is, cseréljük a kopott szőnyegpadlót és a rongyos székek is új kárpitot, kapnak. Továbbra is nagy helyhiánnyal küszködünk, melynek megoldása az épületben található bérlakások bérleti jogának a megváltásában lenne, amire viszont nem rendelkezünk keretekkel. Pont a beruházás-felújítás területén legnagyobb a hátrányunk. Így még mindig nem tudtuk megoldani a Lajtha emlékszoba ügyét, amelyről több javaslatunk is minisztériumi asztalokon fekszik, ezeket Lajtha Ildikóval és Szirányi Jánossal, a Lajtha Társaság elnökével közösen fogalmazzunk meg.

2005-ben a Minisztérium elfogadta az Alapító Okiratunk módosítását és a változások átvezetését a módosított SzMSz-ünkbe, ezt követően pedig igyekeztünk szabályozásainkat teljes körűvé tenni. A népi iparművészet területén nagy léptekkel próbáltuk behozni az eddigi lemaradást. Megújítottuk a zsűrizési rendszert, elvégeztük a gyűjtemények revízióját, letéti szerződéseket kötöttünk a vidéken található gyűjteményrészekről. Meglepetésszerűen, 2004. szeptemberében értesültünk arról, hogy a NIT-tel együtt egy Országos Népi Iparművészeti Múzeumot is kaptunk, mely a gyakorlatban nem létezett. Azóta minisztériumi segítséggel és ellenőrzéssel a gyűjtemény átadás-átvétele lezárult, intézkedési tervet dolgoztunk ki a hiányosságok felszámolására, melynek végrehajtását azonban a pénztelenség gátolja. Az ellenőrzés nyomán a Minisztérium is elismerte a források elégtelenségét a Múzeum és gyűjtemény fenntartására, az elmaradt munkák pótlására, mégsem intézkedett a terület megsegítésére.

A 2005-ös évben is folytatódott az intézményi költségvetésen belül már korábban elindult egészségtelen gazdasági folyamat: ma már ott tartunk, hogy a személyi – dologi költségvetési arány $2/3 - 1/3$. A dologi megszorítások miatt szakmai tevékenységünk szűkül be, ráadásul az üzemeltetési – fenntartási költségeink az áremeléseknek „köszönhetően” jelentősen nőnek, amelyre semmilyen kompenzációt nem kaptunk, ezt is a szakmai munkára

fordítható dologi költségvetésünk bánja. Az ÁFA-csökkentésre hivatkozva elvonták tőlünk a csökkentésből elvben keletkező többletet is, noha a Ház tevékenységét a változatlan 15%-os körben végzi. Ebben az évben múlhatatlanul szükségesnek ítéljük az Intézmény dologi kiadásainak kiegészítését, e nélkül most már alapvető feladataink kerülnek veszélybe, nem beszélve a területen igencsak hiányzó PR és marketing tevékenységről, amely szintén nagyon pénzigényes és azzal fenyeget, hogy a jól elvégzett feladatokat sem tudjuk megfelelően a nagyközönség és a „szakma” felé kommunikálni. A kommunikációs területet erősítve, a munkát 2005-től Ferencz Mária vezeti, menedzser igazgatóként. A minisztériumi céltámogatásokból jórészt a minimális beruházási-felújítási keretünket tudtuk csak megerősíteni (informatikai eszközbeszerzés, tisztasági festések, kommunikáció). Noha nagyon nehéz körülmények között, de tartani tudtuk a már megszokott évi két bemutatót, hiánypótló kiadványaink pedig megjelentek a szakboltok polcain a Hangvető társulással való együttműködésünknek köszönhetően. Velük, valamint a Népművészeti Egyesületek Szövetségével együttműködve sikerült megnyitni a szomszédságunkban a Mesterportát, ahol kiadványaink is teljes körűen megtalálhatók.

Kivárva a megfelelő pillanatot, szintén minisztériumi együttműködéssel sikerült egy régi, országos sérelmet orvosolnunk: a Hagyományok Háza és az Artisjus Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület közötti szerződésnek köszönhetően 2006-ban nem kell szerzői jogdíjat fizetni a Kárpát-medencei népzenei táncjátékoknak.

Fentiekén kívül az intézményben a belső erőforrásokat feltérképezve a szakmai munka hatékonyságának növelésével, a rendelkezésre álló források jobb kihasználásával, több pályázattal próbáltuk fokozni tevékenységünk intenzitását. A Közművelődési Társaságban a munka racionalizálásával kiiktattuk a főosztályvezetői szintet, egyszerűsítettük a struktúrát. Aktívan működtünk együtt a Minisztérium által kezdeményezett Tengertánc program kiírásának és a pályázatnak lebonyolításában, különös tekintettel a digitális archiválásra. Digitális adatbázisunk fejlesztésében eljutottunk arra a szintre, amikor már az adatbázist be tudtuk vezetni a napi munkába, elkezdtük a feltételek megteremtését a végső cél elérésére, a Folklór Adatbázis Rendszer Internetes elérésére.

Munkánk során szoros kapcsolatot alakítottunk ki felügyeleti szervünk munkatársaival valamint a vidéki társintézményekkel, civil szervezetekkel és általánosságban elmondható, hogy az intézményünk szakmai presztízse emelkedett.

A Hagyományok Háza szakmai munkájának tervezését a Társaság szintjén kezdtük el, a megvalósítandó célokhoz rendelve hozzá az anyagi erőforrásokat. Ezért beszámolónk is ezt a formát követi.

Budapest, 2006. január 31.

Kelemen László
főigazgató

FŐIGAZGATÓSÁG

A Főigazgatóság szervezete 2005-ben átalakult. Az általános intézményi szintű feladatok – központi ügyvitel, protokoll, PR-tevékenység, intézményi kommunikáció – közül kiemelt jelentősége van az intézményen belüli kommunikációnak. A Tárak munkájának összehangolása érdekében minden intézményi egységnél (Tárnál) dolgozik egy főigazgatósági munkatárs (tármenedzser). A Tárakban dolgozó munkatársak közvetlen és gyors kapcsolatot biztosítanak a Főigazgatóság és a Tárak között, a hetenkénti tármenedzseri értekezlet révén jobban lehet követni, és hatékonyabban lehet összehangolni a Tárak munkáját.

A szűkre szabott költségvetést idén a megemelt összegű pénzmaradvány-képzési kötelezettség tovább csökkentette. Félévkor lényegében újra kellett írni az éves költségvetést, számos program esett áldozatul a pénzügyi megszorításoknak. A módosítások intézményi szintű összehangolását a Főigazgatóság munkatársai segítették.

A hirdetési és reklámtevékenység, a műsor- és közönségszervezés – különösen a Magyar Állami Nép Együttes (MÁNE) vonatkozásában – igen jelentős része a Főigazgatóság munkájának. A részletek mellőzésével csak utalunk a MÁNE idei beszámolójára, a számos új bemutatóra, a műsorok látogatottságának növekedésére: mindezek a Magyar Állami Népi Együttes és a Főigazgatóság eredményes együttműködéséről tanúskodnak. Az év második felére kiderült, hogy a Főigazgatóság átszervezése, az új munkatársak felvétele ill. a munkakörök átszervezése a várakozásoknak megfelelően hatékonyabbá tette a PR-tevékenységet is. A Hagyományok Háza immáron bejártatott sajtókapcsolatokkal, jól működő intézményi kapcsolatokkal rendelkező, saját arculatú állami intézménnyé vált. 2005. januártól minden hónap elején kiadásra került a Hagyományok Háza programja Programajánló néven.

A Páratlan Péntek sorozat – a Hagyományok Háza Táncháza – tovább folytatódott, szervezését a Főigazgatóság munkatársai végezték. A szűkülő költségvetés mellett sokasodó adminisztratív feladatok viszont egyre nagyobb terhet rónak a Főigazgatóságra, ezért 2006-tól a táncháza szervezése átkerül a Közművelődési Tár feladatai közé.

Az év utolsó harmadában a Tengertánc pályázati program előkészítése volt kiemelt feladat. Különösen a Tengertánc-IV. program esetében kell kiemelni a Hagyományok Háza munkáját: a pályázati eljárás kidolgozásában ill. a tényleges pályáztatásban való részvétel sok munkát adott mind a Főigazgatóság, mind a Közgyűjteményi Tár munkatársainak.

Évvégén került sor – a civil szervezetekkel való egyeztetés és közös fellépés következményeként – a táncháza és népzenei rendezvények szerzői jogi helyzetének tisztázására és ennek kapcsán együttműködési megállapodás megkötésére az Artisjus Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesülettel.

A Főigazgatósághoz feladata a MÁNE műsorain kívüli „ad hoc” műsorok, rendezvények megszervezése. A 2005. évben az alábbi rendezvények előkészítését végeztük el:

- Páratlan péntek sorozat keretében:

- q 2005. január 21. Háromszék Táncegyüttes „Tisza partján” című műsorának bemutatása a Magyar Kultúra napja alkalmából (NKA támogatással megvalósított produkció)
- q 2005. február 25-én a Magyar Állami Népi Együttes „Magam járom” c. műsorának bemutatása
- q 2005. március 4-én a Színművészeti Egyetem tanulóinak vizsgaelőadása (Novák Eszter rendezésében) - „Fujdogál a szellő” c. műsora
- q 2005. április 1-én a Jászság Néptánc Együttes „A kor falára” c. műsor
- q 2005. április 22. Csillagszeműek „Táncos történelem” c. műsora

- q 2005. május 27-én a Jászság Néptánc Együttes műsora
  - q 2005. június 10-én „Táncról táncra” c. műsora
  - q 2005. szeptember 23-án Lakatos Robi és a RÉV Lemezbevezető koncertje
  - q 2005. november 11-én a Jánosi Együttes „Régi táncok” c. műsorának bemutatása a Magyar Állami Népi Együttes táncosaival
  - q 2005. november 25-én Lovász Irén „Fellegajtó” c. műsorának bemutatása
  - q 2005. december 17-én lesz Lovász Irén karácsonyi koncertje
- A Magyar Táncházban résztvevők 2005-ben: jászsági hagyományörzők – adatközlők, péterlakaiak, szászcsávásiak, tényőiek, magyarpalatkaiak, ördöngösfüzesiek stb.
- Iskolák számára megrendezésre került műsorok:
- q 2005. március 11-én délelőtt és délután „Verbunkos” ünnepi műsorának bemutatása
  - q 2005. május 13-án a Maros Együttes „Fehérlófia” c. műsora – iskoláknak
- Helyet biztosítottunk az alábbi rendezvények lebonyolításához:
- q 2005. évben több alkalommal sor került a Csillagszeműek előadására (2005. február 26., március 5., április 3.), a Kincső Néptánc Együttes műsorára (2005. december 11.)
  - q 2005. augusztus 24-én az Indiai Nagykövetség zártkörű előadására
  - q 2005. október 10-én a KLM - Air France Légitársaságnak szervezett zártkörű műsor (Pannon freskó)

2005. október 19-én helyettadtunk az „Észt est” megvalósítására (Északi Varázs c. műsor bemutatása)

2005-től a kiadványok körüli teendők a Főigazgatósághoz tartoznak. Belső és külső munkatársakkal együttműködve 2005-ben a következő kiadványok jelentek meg:

- Táncház—Népzene 2005 CD
- Békefi Antal: Munkaritmus, munkarigmus, munkadal
- Pávai István: Zene, vallás, identitás a moldvai magyar népéletben
- Sándor Ildikó: Tücsökringató. Ölbeli játékok
- Benedek Krisztina: Cibri, cibri. Galga menti játékfűzések
- Nagy Mari, Vidák István, Tüskés Tünde, Bárány Mara: Fonás, Kötés, Sodrás, Pödrés, a gyékény, szalma, csuhé megmunkálásának hagyományai
- Pávai István: Bogártelki Czilika-Banda dupla Cd
- György Martin: The Music of the Stick Dance
- Az aranyréce. Mesék Moldvából
- Lajtha László: Dunántúli táncok és dallamok
- Lajtha László: Dunántúli táncok és dallamok II. dupla CD
- Lampert Vera: Népzene Bartók műveiben: A feldolgozott dallamok forrásjegyzéke

MAGYAR ÁLLAMI NÉPI EGYÜTTES (Művészeti Tár)

A Magyar Állami Népi Együttes beszámolójának táblázatos összefoglalását (határidővel, a felelősök megnevezésével) az 1. számú melléklet tartalmazza.

A Magyar Állami Népi Együttes 2005. évi munkájában mindinkább érvényesült az az évekkel ezelőtt meghatározott művészeti koncepció, miszerint elsőrendű és kiemelt feladat hagyományos kultúránk korszerű és mai formában való színrevitele, a különböző műfajok határozott és karakteres szétválasztása és megjelenítése, valamint a „nyitott műhely” koncepció, mely teret ad minden olyan alkotó számára, aki a Magyar Állami Népi Együttes alapküldetésével, filozófiájával egyetért, és magas művészi fokon kiteljesíti azt. Új, nagy visszhangot kiváltó bemutatónk e filozófia jegyében születtek, bizonyítva következetességünket és újító szándékainkat. Mind technikai tudásban, mind szellemi képességekben folyamatosan erősödő társulat volt a záloga annak a magas fokú művészeti tevékenységnek, amely az egész évet jellemezte.

Tovább játszottuk a már eddig is sikeres műsorainkat a hazai és a külföldi közönség előtt, mely előadások nem csak a kötelezően előírt bevételeinket növelték, hanem segítették a számunkra oly fontos „új Magyar Állami Népi Együttes-kép” kialakítását. Ez a kép a Magyar Állami Népi Együttes mellett döntő jelentőségű a teljes magyar színpadi néptáncművészet számára is, hiszen alternatívát kínál az évtizedes konvenciókkal, klisékkel és önisméltelésekkel szemben.

A 2005. év sikere közös siker, melyből a tánckar, a zenekar és a műszak mellett kivette részét a menedzsment és a Hagyományok Háza Főigazgatósága és Gazdasági Osztálya is.

I. HAZAI MŰSOROK

A színes műsorkínálat ebben az évben is jellemezte munkánkat (több mint tizenegy különböző műsort forgalmaztunk) nem kis feladatot róva a művészek mellett a műszaki apparátusra is. Ez a gazdag választék azonban megkerülhetetlen, hiszen ennek a révén szélesítjük nézői bázisunkat, és új rétegeket nyerünk meg művészetünk számára.

Rendszeresen játszottunk székházunkban, ahol a Verbunkos műsor mellett – örömköre – a Földön apám fia volnék című műsor is nagy sikerrel szerepelt. Ez a műsor egyébként is különleges jelentőséggel bír, hiszen a döntően külföldi közönség nem csak egy új folklór-értelmezéssel, hanem egy új Magyarország-képpel is szembesülhet.

Rendszeresen szerepeltünk a Nemzeti Táncszínház Budapestre és vidékre szervezett előadásain.

A Művészetek Palotája Fesztivál Színháza új játszóhelyként működik a táncművészet számára. Az együttes több mint tíz alkalommal lépett fel a színház színpadán, többek között itt tartottuk Pannon freskó bemutatónkat is.

Évek óta rendszeres résztvevői vagyunk Magyarország legnagyobb kulturális fesztiváljainak. Így történt ez ebben az évben is, pl.: V Borsodi Művészeti Fesztivál; Veszprém – A Tánc Fesztiválja (kortárs fesztivál); Esztergom – Ünnepi Játékok; Eger – „Erlau Táncfesztivál”; Abaújszántó – Cimbalom Fesztivál stb..

Felléptünk nemzetközi jelentőségű hazai rendezvényeken. Ilyen volt pl.: a tíz ország részvételével megrendezett Duna Karnevál (Európai Tánc Karaván); Magyar Állami Operaház – Táncpaletta 2005., XV. Magyar Sztárgála; Budapesti Operettszínház – II. Nemzetközi EuroPAS Gála; Birkózó Világbajnokság Gála műsora.

Saját szervezésünk mellett üdvözlendően bővül a külsős produkciós irodákkal való együttműködés. Ezek az irodák (Hungária Koncert Kft., Tom-Tom Records Hangstúdió, Art Team 2000 Kft., Serfőző Bt.) nem csak a műsorok szervezésében, hanem a PR és reklám munkában is nagy segítséget nyújtottak.

A 2005. évben az alábbi műsorok kerültek forgalmazásra:

- Földön apám fia volnék
- Pannon freskó
- Verbunkos
- Táncos magyarok
- Naplegenda
- Ismeretterjesztő ifjúsági műsor
- Örmény legenda
- Magam járom...
- Az örök Kalotaszeg
- Zenekari koncert
- Alkalmi válogatott műsorok

Belföldi előadások: **Összesen: 128 előadás**
Összesen: 44 152 fő néző

Műsoronkénti bontás:

FÖLDÖN APÁM FIA VOLNÉK: 35 előadás

Budapest: 29 előadás

Székház – a Hungária Koncert szervezésében

26 ea.

Művészetek Palotája Fesztivál Színház

3 ea.

Vidék: 6 előadás

Dunaujváros – Bartók Kamaraszínház és Művészetek Háza

1 ea.

Debrecen – Csokonai Színház

1 ea.

Veszprém – A Tánc Fesztiválja (kortárs fesztivál)

1 ea.

Keszthely – IV. Keszthelyi Táncpanoráma

1 ea.

Szolnok – Szigligeti Színház

2 ea.

PANNON FRESKÓ: 11 előadás

Budapest: 8 előadás

Művészetek Palotája Fesztivál Színház **BEMUTATÓ**

1 ea.

Művészetek Palotája Fesztivál Színház

4 ea.

EURÓPA hajó

1 ea.

HH Színházterem – KLM zártkörű

1 ea.

Operaház – Táncpaletta 2005., XV. Magyar Sztárgála

1 ea.

Vidék: 3 előadás

Kazincbarcika – V Borsodi Művészeti Fesztivál

1 ea.

Esztergom – Ünnepi Játékok

1 ea.

Eger – „Erlau Táncfesztivál”

1 ea.

VERBUNKOS: 46 előadás

Budapest: 42 előadás:

HH Színházterem – a Hungária Koncert szervezésében

36 ea.

HH Színházterem – márc. 15-ei ünnepi műsor

3 ea.

Nemzeti Táncszínház

2 ea.

HH Színházterem – október 6-ai ünnepi műsor

1 ea.

Vidék: 4 előadás:

Pécs – ifjúsági előadás	2 ea.
Balatonfüred – Művészeti Fesztivál	1 ea.
Baja – Halászléfőző népzenei	1 ea.

TÁNCOS MAGYAROK: 2 előadás

Budapest: 2 előadás:

Művészetek Palotája Fesztivál Színház	1 ea.
HH Színházterem – a Hungária Koncert szervezésében	1 ea.

AZ ÖRÖK KALOTASZEG: 2 előadás

Budapest: 2 előadás:

HH Színházterem – BEMUTATÓ	1 ea.
HH Színházterem	1 ea.

NAPLEGENDA: 5 előadás

Budapest: 5 előadás

Művészetek Palotája Fesztivál Színház	2 ea.
Budapesti Operettszínház – II. Nemzetk. EuroPAS Gála	1 ea.
Budai Parkszínpad	1 ea.
Bolgár Művelődési Ház	1 ea.

ISMERETTERJESZTŐ IFJÚSÁGI MŰSOR: 18 előadás

Budapest: 18 előadás

HH Színházterem	18 ea.
-----------------	--------

MAGAM JÁROM...: 3 előadás

Budapest: 1 előadás

HH Színházterem – BEMUTATÓ	1 ea.
----------------------------	-------

Vidék: 2 előadás

Szeged – Szeged Táncegyüttes jubileum	1 ea.
Csopak	1 ea.

ÖRMÉNY LEGENDA: 1 előadás

Budapest: 1 előadás

Kiscelli Barokk Romtemplom	1 ea.
----------------------------	-------

ZENEKARI KONCERT: 2 előadás

Budapest: 1 előadás

Vörösmarty tér – Duna Karnevál keretében	1 ea.
--	-------

Vidék: 1 előadás

Abaujszántó – Cimbalom Fesztivál	1 ea.
----------------------------------	-------

ALKALMI VÁLOGATOTT MŰSOROK: 3 előadás

Budapest: 3 előadás

Margitsziget – Duna Karnevál/Európai Tánc Karaván	1 ea.
Fonó Budai Zeneház – Jótékonyági műsor	1 ea.
HH Színházterem – Régi magyar táncok	1 ea.
<i>Közös műsor a Jánosi Együttessel</i>	

II. KÜLFÖLDI ELŐADÁSOK

A külföldi turnék esetében is beérni látszik a következetes és szisztematikus munkánk. Öt országban, tizennyolc alkalommal, ötféle műsorral szerepeltünk. Hollandiában részesei voltunk a Hollandiai Magyar Évad záró rendezvényeinek az Uithoek Fesztiválon. Jártunk Moszkvában az Oroszországi Magyar Évad vendégeiként. Műsorokat adtunk Pekingben és Bukarestben, kapcsolódva a magyar miniszterelnök látogatásaihoz. Erdélyben három előadást tartottunk a határon túli magyar közönségnek. 2005 nyarán a Naplegenda című előadással zártuk a nagy hagyományú ohridi Nyári Fesztivált az Ancient Színházban. A fenti előadásokhoz a Nemzeti Kulturális Alapprogram Táncművészeti Szakmai Kollégiuma, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, valamint nagy hazai és nemzetközi cégek nyújtottak anyagi segítséget. Az a tény, hogy ilyen piac-orientált vállalatok (pl. Szerencsejáték Rt., Magyar Telekom Rt.) anyagilag is támogatják tevékenységünket, azt bizonyítja, hogy művészeti munkánk nem csak magas színvonalú, de reklám szempontjából is piacképes. Ezeknek a cégeknek a Magyar Állami Népi Együtteshez való kapcsolódásában, valamint a turnék megszervezésében Ferencz Mária menedzserigazgató és munkatársai szereztek döntő érdemeket.

Külföldi előadások: **Összesen: 18 előadás**
Összesen: 6870 néző

Hollandia:	2 előadás	Winterswijk Doetinchem	– Veszett világ – Veszett világ
Oroszország:	10 előadás	Moszkva	– Folklór válogatás
Macedónia:	1 előadás	Ohrid	– Naplegenda
Kína:	1 előadás	Peking	– Pannon freskó
Románia:	4 előadás	Marosvásárhely Kolozsvár Bukarest Sepsiszentgyörgy	– Verbunkos – Verbunkos – Pannon freskó – Verbunkos

A MÁNE ÖSSZES ELŐADÁSA 2005-BEN: NÉZŐSZÁM	146 előadás 51 022 fő néző
--	---

III. ÚJ BEMUTATÓK

A 2005-ös évben a műsorrendünkbe illő három új bemutatót tartottunk, melyek szervesen illeszkednek művészeti koncepciónkhoz:

- tradicionális táncaink alapos ismeretét, az individuumra építő táncos magatartást fogalmazzuk meg;
- hagyományainkat korszerű formában tárjuk közönségünk elé;
- nyitott műhelyként számos alkotó közreműködésével valósulnak meg.

A **Magam járom...** című műsort „kis házi bemutatóként” a békéscsabai Szólótánc Fesztiválon nyújtott kiváló táncos teljesítmények elismeréseként mutattuk be.

A **Pannon freskó** – Sebő Ferenc zenéjére – egy nagy formátumú tabló: az európai műveltség tánc és zene szempontjából általunk fontosnak ítélt karaktereinek költői megfogalmazása, színpadra állítása.

Az **örök Kalotaszeg** három alkotó: Kelemen László zeneszerző, Farkas Zoltán rendező-koreográfus és Kovács Gerzson Péter látványtervező személyes hitvallása egy szűkebb terület, Kalotaszeg hagyományos tánc- és zenekultúrájáról.

Az eddigi gyakorlatot folytatva, a saját pénzügyi keretek felhasználása mellett, anyagi támogatást kaptunk a Nemzeti Kulturális Alapprogram Táncművészeti Szakmai Kollégiumától produkcióink elkészítéséhez. A Pannon freskó színpadra állításához pénzügyi segítséget nyújtott az Art Team 2000 Kft. is.

Magam járom...

A magyar autentikus néptáncművészet egyik különleges eseménye a kétévente megrendezésre kerülő békéscsabai Szólótánc Fesztivál. Az elmúlt évtizedekben mind a hivatásos, mind az öntevékeny együttesek kiemelkedő tudású táncosai bizonyították itt rendre tehetségüket, elkötelezettségüket az autentikus paraszti táncok iránt, szerevve e versenyek által is sokszor országos hírnevet, elismerést mind maguknak, mind néptáncművészetünknek.

A Magyar Állami Népi Együttes fiatal táncosai a legutóbbi, XVII. fesztiválon négy aransarkantyús első díjat, valamint öt különdíjat nyerve e nemes hagyomány méltó folytatói. Műsorunk egy izgalmas és reprezentatív válogatás, mely méltán bizonyítja néptáncművészetünk sokszínűségét.

Közreműködnek:	a Magyar Állami Népi Együttes táncosai és zenészei
Szólót énekel:	Herczku Ágnes
A műsört szerkesztette:	Kökény Richárd
A bemutató időpontja és helye:	2005. február 25. Hagyományok Háza színházterme

Pannon Freskó (Tánc-Karnevál)

Az európai műveltség több évezredes történelme a mítoszok ködébe vész...

Az antik világ, a népvándorlás hullámai s a kereszténység évszázadai után létrejött egy egységes és mégis változatos kultúra ezen a földrészen, melyet a mi hagyományaink is hitelesen közvetítenek.

Műsorunk az őseinktől örökölt nyelven mondja el az emberi érzelmek, a szerelem és halál fenséges harcait a Tavasz (*születés*), a Nyár (*beteljesülés*), az Ősz (*elmúlás*) és a Tél (*haláltánc*) karakteres színeiben. Mint egy ásatás freskótöredékeit illesztjük össze az évezredek örökölt formáit, kincseit – egy Karnevál forgatagában.

A történelmi múlt elevenedik meg élő hagyományaink által inspirálva. Közismert dallamaink, táncaink különféle etnikai karaktereket felöltve bizonyítják európai összetartozásunkat.

Az archaikus formák mai feldolgozásával hitet teszünk e közös kultúra folyamatossága mellett.

A látványos táncvízió monumentális, hol sodró, hol lírai jelenetei felidézik az európai s benne a magyar kultúra hatalmas, világunkat formáló hatását. Érdeemes még egyszer elgyönyörködni benne, mielőtt a belőle sarjadó globalizáció teljesen egységesre gyalulná változatos színeit.

A kialakuló kép egyszerre új és ismerős, átélhető és megélhető.

Közreműködnek:	a Magyar Állami Népi Együttes tánckara, hangfelvételről: az Együttes népzeneészei, Bognár Szilvia, Palya Bea, Sebestyén Márta énekesek, valamint meghívott zenészek
Zene:	Sebő Ferenc
Fény-látvány:	Kovács Gerzson Péter
Grafika:	Sebestyén János
Animációk:	Digitart Kft.
Jelmez:	Túri Erzsébet
Koreográfia:	Énekes István, Horváth Csaba, Juhász Zsolt, Kovács Gerzson Péter, Kökény Richárd, Mihályi Gábor
Néprajzi tanácsadó:	Dr. Pesovár Ernő
A rendező munkatársa:	Kovács Gerzson Péter
Rendező-koreográfus:	Mihályi Gábor
A bemutató időpontja és helye:	2005. június 7. Művészetek Palotája Fesztivál Színház

Az Örök Kalotaszeg

Varga Ferenc „Csipás” emlékének

A Magyar Állami Népi Együttes új műsora, „Az örök Kalotaszeg”, egy bánffyhungyadi zenész család, a Vargák („Csipások”) zenéje kapcsán foglalja össze Kalotaszeg tipikus román, magyar, cigány népzenejét, táncait.

Ha a Magyarország felől utazó átkel a Királyhágón, hamarosan Kalotaszegen találja magát. Jellegzetes, dombos erdélyi táj, a Nyugati-Kárpátok árnyékában. Az első jelentősebb városka Bánffyhungyad, ahol fellelhetők még a falusi lét romjai, a megcsúnyult, modern építmények mögött. A város elején csillogó pléhfedelű, Mercedes jelvényű cigánypaloták, a legújabb idők szomorúan hivalkodó építményei. A Főtéren tatárjárás után épült magyar református templom. A vasúton túl, Váralmás felé, cigánykolónia, düledező, széteső házakkal. Ezen a fertályon élnek ma is a „magyar”, református cigány „Csipások”. A család első híresebb tagja Varga Ferenc „Csipás”, a „balkezes” volt. Fiai is zenészek lettek, s mivel hagyományosan a cigányok szolgáltatták ezen a tájon mindenkinek a zenét, apjuk örökébe léptek, egész Kalotaszegen közmegelegedésre játszottak, magyaroknak, románoknak, cigányoknak egyaránt. A fejben és szívben összegyűlt hatalmas tudás ifjabb Varga Ferenc „Csipás” művészetében tetőzött. Nem ismerünk máshonnan Kalotaszegről ennyire klasszikusan kiegyensúlyozott, az előadásmódra, hegedűtónusra, arányokra ilyen magas szinten figyelő hangszeres népzene, mely az egyéni, virtuóz hangzás és a közösségi tudás ennyire örökérvényű, művészi szintézise. A „Csipás” név a magyar népzeneészek között összefonódott Kalotaszeggel, legendává vált. Munkánkat segítette, hogy viszonylag nagy terjedelmű gyűjtések is rendelkezésünkre álltak.

Az a világ, amelynek zenéjét és táncait ebben a produkcióban összefoglaljuk, végérvényesen a múlté, ám a drasztikus, kijózanító változások, a durva pléh-realitätás ellenére, fejünkben és szívünkben örökre megmarad. Együtt élünk őseink Kalotaszegével. A vidék nemzeteinek jellemző táncai összefonódnak ezzel a zenével, mely egységes, örökérvényű és magyar.

Zene:	Kelemen László
Viselet:	Tóth Ildikó
Díszlet:	Ménes Ágnes
Fény:	Kovács Gerzson Péter

Néprajzi tanácsadó: Borbély Jolán
Rendező–koreográfus: Farkas Zoltán

Külön köszönet a Tötszegi házaspárnak, Teklának és Andrásnak a műsorhoz nyújtott segítségért.

A bemutató időpontja és helye: 2005. december 9.
Hagyományok Háza színházterme

IV. VÁSÁRHELYI LÁSZLÓ TÁNCSZÍNPAD

A Hagyományok Háza – Magyar Állami Népi Együttes meghívásos pályázatot hirdetett öntevékeny néptánc együttesek részére. A Vásárhelyi László Táncszínpad bemutatkozási lehetőséget kívánt biztosítani néptáncművészetünk kiemelkedő tudású együtteseinek számára. Az előadások a Hagyományok Háza Corvin téri színháztermében zajlottak magyar és külföldi közönség előtt. Ezen előadássorozattal kettős célt értünk el: erősítettük művészi és szakmai kapcsolatainkat a nyertes együttesekkel, másrészt ezek az együttesek nívós programjaikkal méltóképpen helyettesítették társulatunkat. A sorozaton az alábbi együttesek, működtek közre:

Összesen: 26 alkalom

Alba Regia Táncegyüttes:	10 alkalom
Somogy Táncegyüttes:	6 alkalom
Kincső Néptánc Együttes:	5 alkalom
Jászság Népi Együttes:	2 alkalom
Forrás Táncegyüttes:	2 alkalom
Tisza Táncegyüttes:	1 alkalom

V. TÁNCHÁZAK, IFJÚSÁGI MŰSOROK

A Hagyományok Házában havi rendszerességgel szervezett táncházak, az anyagi lehetőségek függvényében, ebben az évben is folytatódtak. A külsős meghívottak mellett a programok állandó résztvevői voltak zenekarunk és tánckarunk tagjai is.

Kiemelt jelentőségű táncosaink, zenészeink számára a paraszti kultúrával való személyes találkozás, hiszen ez a kontaktus elvitathatatlanul érvényesül műsoraink szellemiségében.

Ebben az évben is részt vettünk a Közművelődési Társaság által gyermekeknek szervezett Találkozás a néphagyománnyal című eseménysorozaton. Sikerünket bizonyítja az óriási érdeklődés, a hónapokra előre lekötött napok száma. Öröm látni azt a gyermeki csodálkozást és boldog rátalálást, melyet számukra a hagyományos kultúránkkal való ismerkedés jelent. Együttesünk művészei táncosként, zenészként, narrátorként, gyermekjáték és tánc ház vezetőként, hangszer ismertetőként 2005-ben **18 alkalommal** működtek közre.

Tematikus, elsősorban a nagy nemzeti évfordulókhoz kapcsolódó ünnepi műsorainkra is vártuk a fiatalságot: pl. március 15., október 6. Ezek a találkozások nagyon fontosak, hiszen nem csak egy, a népművészetet értő és az után érdeklődő generáció felneveléséhez nyújtunk segítséget, hanem ez a ma még gyermek generáció a jövő Magyar Állami Népi Együttesének közönsége lehet.

VI. EGYÜTTESÜNK MŰVÉSZEI

Ebben az évben a tánckar összetételében döntő és lényegi változások nem történtek. Az éves művészeti teljesítményt értékelve megállapítható, hogy a tánckar előadókészségben, tánctudásban, szellemiekben gyarapodott és erősödött. Úgy látom, ez a tánckar hosszú távon – minimális változásokkal – egy új, nagy generáció lehetőségét hordozza. Nagy felelősség a részünkről a rendelkezésünkre álló szellemi és anyagi javak koncentrációja, hiszen ezek segítségével a tehetségek valóban kibontakozhatnak.

Ebben az évben is biztosítottuk tánckarunk számára az általános táncos képességeket növelő tréning órákat, hiszen a javuló mozgáskészség nem csak a paraszti táncok hiteles bemutatásához szükséges, hanem más műsoraink előadói színvonalára is jótékonyan hat.

Személyi változás a női tánckarban történt. Két táncosunk helyére – terhesség, szülés miatt – két új lányt vettünk fel.

A XVII. békéscsabai Szólótánc Fesztiválon az alábbi táncosaink nyertek díjakat:

Farkas László aransarkantyús, **Poprádi Csaba** kétszeres aransarkantyús és különdíjas, **Sikentáncz Szilveszter** kétszeres aransarkantyús, **Zsuráfszki Zoltán** aransarkantyús és Vásárhelyi László-díjas, **Ágfalvi György** különdíjas, **Csécsi Katalin** és **Onodi Attila** különdíjas, **Lőrincz Hortenzia** különdíjas.

Kelemen László zenei vezetőként szintén szisztematikusan építi a zenekart. Itt is történtek személyi változások. Ketten nyugállományba vonultak, helyükre két új tag (egy cimbalmos és egy bőgős) került felvételre. Ezen kívül váltás történt a klarinétos munkakörben is. A megfiatalodó zenekar sajátos és izgalmas összetételében már rövidtávon is professzionális teljesítményre képes.

A Magyar Állami Népi Együttes az éves művészeti feladatait 43 főállású táncossal, 13 zenésszel, 1 énekessel látta el. Munkájukat külsős, az adott feladatra szerződött megbízások és vállalkozó művészek segítették.

VII. MŰSZAK, ADMINISZTRÁCIÓ

A 2005. évben a műszak teljesítőképességének határára érkezett. Nem csak a magas előadásszám, a változó helyszínek, a mindinkább „színházi” eszközöket használó produkciók, hanem a Hagyományok Háza egyéb részlegeinek kiszolgálása is sokszor megoldhatatlannak tűnő feladatot rótt rájuk. Bár a „csapat” összeszokott, sokszor professzionális eredményeket is felcsillant, mégis a 2006-os év a műszak létszámának bővítése nélkül nem elképzelhető. A világosító beosztásba Csík Pál került felvételre. Megnyugtatóan rendeződni látszik a jelmeztáros beosztás kérdése. A munkakörbe felvett munkatárs mind hozzáértésben, mind morálisan alkalmasnak tűnik feladata elvégzésére.

A Magyar Állami Népi Együttes eredményes munkája az adminisztráció hathatós segítségével nélkül nem valósulhatna meg. Mind a művészeti titkár, mind a gazdasági ügyintéző precíz és nem kevés szakmaisággal bíró tevékenysége stabil hátteret biztosított működésünkhöz.

VIII. JELMEZKÖLCSÖNZÉSI TEVÉKENYSÉG

A Magyar Állami Népi Együttes jelmeztára kiemelkedő anyagi és eszmei értéket képvisel. Ennek megőrzése fokozott figyelmet és felelősséget igényel.

A 2005. évben megváltozott a jelmezkölcsönzés rendje. Kelemen László főigazgató a kölcsönzés engedélyezési jogát a művészeti vezetőre ruházta át. Új szabályzat is készült. Jelmezeket csak saját dolgozók kölcsönözhetnek, kizárólag saját használatra, térítési díj ellenében. Emelkedtek a kölcsönzési díjak, mivel az addigi összegek már nem fedezték a

tisztítási és egyéb rezszi költségeket. Külsős megrendelők esetén a kölcsönzés csak kivételes esetben engedélyezett. Díjazását a művészeti vezető javaslatára a főigazgató határozza meg.

IX. MÉDIAKAPCSOLATOK, REKLÁM

A Ferencz Mária menedzserigazgató által vezetett menedzsment egész évben jó teljesítményt nyújtott. Ezt nem csak a hazai és külföldi előadások professzionális megszervezése bizonyítja, hanem az elégséges számú média-megjelenés is. Folytattuk együttműködésünket Naszály Györggyel. Ez az együttműködés már évek óta zajlik, mely folyamatosan bővülő és magas szintű eredményeket hoz.

További segítséget jelentettek az együttessel kapcsolatban lévő marketing cégek, melyek anyagi érdekeltségük folytán rádió és TV reklámokban, folyóiratokban, egyéb sajtótermékekben is hirdették az adott műsorokat. További előrelépést jelent az ez év végétől az együttes mellé rendelt tármenedzser kinevezése. Új bemutatóinkról, különböző egyéb rendezvényekről ez évben is készültek új szóróanyagok. Elkészült egy hiánypótló, az együttes összes futó műsorát reprezentáló DVD – magyar és angol nyelven. Már az 55. évforduló ünnepléséhez kapcsolódóan a Hagyományok Háza 2006. évi naptárához a képanyagot az együttes elmúlt öt évének legjobb műsoraiból állítottuk össze.

*

A 2005-ös évet is a Magyar Állami Népi Együttes mellett működő Művészeti Tanács folyamatos kontrollja és szakmai segítségnyújtása mellett végeztük.

Mind az írásos tényekre hivatkozva, mind emlékeinkre hagyatkozva megállapíthatjuk, hogy a 2005. év művészi, szakmai teljesítménye kiemelkedik a Magyar Állami Népi Együttes egyébként is dicsőséges 55 évéből.

LAJTHA LÁSZLÓ FOLKLÓRDOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT (Közgyűteményi Tár)

A Lajtha László Folklórdokumentációs Központ beszámolójának táblázatos összefoglalását (határidőkkel, felelősök megnevezésével, szervezeti alegységek szerint csoportosítva) az 2. számú melléklet tartalmazza.

TÁRVEZETŐ (EGÉSZ INTÉZMÉNY KERETÉBEN)

Hagyományok Háza honlap

A Hagyományok Háza honlap szerkeszthetőségének továbbfejlesztése, a webtartalmak minőségének növelése

I. TÁRIRODA, TÁRVEZETŐSÉG

Gyűjteménygyarapodás

966 db hanghordozó
136 db mozgóképhordozó
9692 db fotó, negatív és dia
1614 kéziratoldal

Folklórgyűjtések koordinálása (összesen 14 alkalom)

Terepen készült gyűjtések

Magyarország (1), Románia (10)

HH-ban készült gyűjtések (3)

Bogárdelke, Erdőszombattelke, Ördöngösfüzes, Jászság

Külső kapcsolatok fejlesztése

Együttműködési megállapodást kötöttünk a Háromszék Táncegyüttessel a hang-, mozgóképgyűjteményük archiválásáról.

Előadássorozatok

Népismeit Tudománytár (4 előadás)

Dobszay László: Népének és népzene

Hoppál Mihály: Sámánok Euráziában

Erdélyi Zsuzsanna: Népzene kutatás a Lajtha-csoportban

Tóth Margit: A koptok zenéje

Új sorozat: Táncháztörténet

Halmos Béla: A táncházmozgalom kezdetei I. - A hangszeres népzene felfedezése

Sebő Ferenc: A táncházmozgalom kezdetei II. - A Kassák-klub

Könyvbemutatók

Pávai István: Zene, vallás, identitás a moldvai magyar népéletben c. könyvének bemutatója. Közreműködők: Halász Péter, Domokos Mária, Zurgó együttes

Táj, zene, mondakincs Kalotaszegen c. CD- és könyvbemutató.Közreműködők, résztvevők: Balogh Balázs, Fülemlé Ágnes, Magyar Zoltán, Pávai István, Kósa László, Czilika Gyula, Brkó együttes

Informatikai fejlesztés - A Folklor Archiváló Rendszer

Továbbfejlesztések:

Az import továbbfejlesztése:

import a szegmensek sorrendjének megtartásával
bizonyos mezőknél a vessző kezelése
gyűjtés-azonosító mező használata
Burkológörbe újragenerálás

A munkaszervezés megkönnyítése:

dokumentumstátusz szerkesztése

A keresés továbbfejlesztése:

személy és helység adatlap keresése
több füles, összetett kereső

További fejlesztések specifikálása:

Internetes modul továbbfejlesztése:

internetes modul elemei, egyszavas kereső, összetett kereső
elkülönítetten működő adatbázis létrehozása

On-line térkép

a kommunikáció megvalósítása
a helységek megjelenítése

Webáruház funkciók

regisztráció, bejelentkezés
webes megrendelések kezelése
adminisztrációs felületek

Webes video és audio lejátszás

Alaprendszer fejlesztései
Publikus/nem publikus gyűjtések kezelése
Eszközök
médiaszinkronizáló
képkonvertáló funkció

Webtartalom fejlesztés

A rendezvények, hírek, események adatainak folyamatos bevitele, együttműködésben a Főigazgatóság webtartalomért felelős menedzsereivel.

Több száz folklorizmus tematikájú fotó publikálása a weblapon, megfelelő tematikus csoportosításban, kísérő információkkal.

II. ARCHIVÁLÁSI FŐOSZTÁLY

Digitalizálva

1293 db hanghordozó

344 db videokazetta

20 db film
4848 db fénykép
1502 kézirattoldal
1846 segédmédia

Archiválva

1021 db CD
1370 db DVD

Előkatalogizálva

952 db hanghordozó tartalma

Katalogizálva

697 db hanghordozó tartalma
54 db videokazetta tartalma

Szöveglejegyzés

131 db hanghordozó tartalma (magyar és cigány nyelven)

III. GYŰJTEMÉNYI FŐOSZTÁLY

Könyvtári gyarapodás

A folyamatos könyvbeszerzéseket augusztus hónapig tudtuk folytatni, a maradványképzés miatt decemberig szünetelt. Ezért az állomány mindössze 374 kötetel gyarapodott.

Vásárlás	272 kötet
Ajándék	93 kötet
Csere	4 kötet
Köteles példány	5 kötet

Folyóiratgyűjteményünk 57 lapszámmal gyarapodott. Cserekapcsolatunk leginkább a Néprajzi Múzeummal volt zavartalan.

Vásárlás	29 lapszám
Ajándék	18 lapszám
Csere	10 lapszám

Tekintve, hogy a beszerzések csak augusztus hónapig valósulhattak meg, s a videó-, hangzó- és elektromos dokumentumok beszerzését éppen az év második felére ütemeztük, így ez az állományrész nem bővült a szokott ütemben. Amint beszerzési keretünkhöz újra havi rendszerességgel jutunk hozzá, az elmaradt hangzóbeszerzéseket pótoljuk.

Vásárlás	42 db
Ajándék	26 db

Elektronikus médián közreadott kiadványból 68 darabot szereztünk be.

A hordozó típusa szerint:

CD	34 db
CD-ROM	12 db
DVD	8 db
DVD-ROM	2 db

Műsoros kazetta	11 db
Műsoros videokazetta	1 db

Könyvtári feldolgozás

Az adatbázis-építés során folytattuk a megkezdett egyszerű formai feltárást. Több sorozat, periodika és gyűjteményes kötet került analitikus feldolgozásra, így a magyarországi nemzetiségek életével foglalkozó tanulmánykötetek, a Studia Musicologica meglevő számai. Pontosítottuk és kiegészítettük az Ethnographia és a Néprajzi Értesítő című folyóiratok tanulmányairól készült rekordokat. Analitikus feltárással **243** gyűjteményes kötet, évkönyv és folyóirat tanulmányait, cikkeiket dolgoztuk fel.

Az újonnan beszerzett dokumentumokat – könyvek és folyóiratok – hiánytalanul katalogizáltunk, így az adatbázis a friss beszerzéseket is tartalmazza, mind a könyvek, mind a hangzóanyagok.

7000 új, bibliográfiákból származó rekordot integráltunk az adatbázisunkba.

2005 végén a Martin Médiatár könyvtári adatbázisában **50000** tétel kereshető.

A Martin Médiatár nyilvános szakkönyvtári besorolása a nyilvános könyvtárak jegyzékében 2005. január 20-i dátummal megjelent, ezt követően a Kulturális Közlönyben is közzéték.

A Lajtha hagyaték

Állománygyarapodás

Lajtha Ildikótól megkaptuk Lajtha előadott műveinek sajtóanyagait, opus szám szerint rendszerezve.

Digitális formában hozzájutottunk a Lajtha Ildikónál levő 13 eredeti kézirat másolatához.

Feldolgozás

Sajtóanyagok feldolgozása

Gyenge Enikő az opus számok szerint rendszerezett sajtóanyagokat feldolgozta.

A népzenei hagyaték részletes listáinak elkészítése

A gyűjtések helyeként megjelölt falvak, tájegységek listázásával részletesebben és pontosabban feltártuk a népzenei hagyatékként hozzánk került dossziék tartalmát.

Szolgáltatás a Lajtha-hagyatékból

Előadásra kikért kottaanyagok

Collegium Hungaricum Berlin: Op. 46. Quintette No. 2.

Francia Nemzeti Zenekar: Op. 46. Quintette No. 2.

Népzenei hagyaték

György Katalin: szentegyházásfalui népzenei gyűjtések – lejegyzések másolatainak kérése.

Tóth Márta: a széki gyűjtés dokumentumai a népzenei hagyatékban – keresés, tájékozódás.

Zeneszerzői hagyaték

Kovács Ákos: Lajtha hangszer történeti tanulmányainak, cikkeinek keresése.

A Táncház Archívum

Állománygyarapodás

A 2005-ös évben a Táncház Archívum gyűjteménye az alábbi dokumentumokkal bővült.

Periodika, újság, folyóirat, aprónyomtatvány	8400 db
Plakát	41 db
Fotó	1508 db
Magnókazetta	70 db
CD	18 db
CD-ROM	9 db
DVD	1 db
VHS Videó	2 db

Video BETACAM SP	2 db
Tanulmány	3 db
Egyéb levéltári anyag	700db

Orális Archívum: 34 riport készült, 72,5 óra terjedelemben. (Az interjúalanyok listáját lásd a mellékletben.)

A Táncház Archívumban folyó feldolgozó munka

Katalogizálás

Fotók tartalmi adatainak leírása, leltározása 940 db

Leltárba vett fotók száma: 1310 db

Leltározás: 27 további törzskönyvi tétel esetében.

Az Orális Archívum anyagainak törzskönyvezése, leltározása, jegyzőkönyvezése: 26 óra

A gyűjtési adatokat tartalmazó Excel-táblák készültek az Orális Archívum riportjait tartalmazó kazettákhoz.

Szkennelés

Fotó, 504 db

Periodika, 1 db

Levéltári anyag, 79 db

Digitalizálás

a Hagyományok Háza celluloid filmjeinek állapotfelmérése, leltározása, előkészítése a digitalizálásra: cca 8.000 m.

A HH Zenetudományi Intézetben található celluloid filmjeinek digitalizálásra való előkészítése cca. 10.000 m

Szöveglejegyzés

Előkészítés szöveglejegyzésre: 37,75 óra.

Médiatári szolgáltatások

Olvasói statisztika

2005 végére a Martin Médiatárnak **450** beiratkozott olvasója van.

Szolgáltatási statisztika

2005-ben **1375** olvasói kérést teljesítettünk, melynek során **1574** keresőkérésre válaszoltunk.

Könyvtári tájékoztatás: témakutatás, anyagkeresés, tájékozódás a könyvtár állományában, segítségnyújtás	493
Zenei vagy táncos szaktájékoztatás	221
Videónézés	272
Zenehallgatás	239
Fénymásolatok megrendelése	206
Bibliográfia készíttetése	20
Telefonon vagy e-mail-ben nyújtott segítség, tájékoztatás	119
Tájékozódás kéziratári anyagban (Lajtha hagyaték, Martin kéziratár, a Magyar Állami Népi Együttes kottatára)	16
Összesen:	1586

Video- és hangzóanyagok

Hangzóanyagok

Minőség	Teljes áron	Kedvezményes (50%)	Térítésmentes
Alkalom	25	3	14
Összidő	3292 perc	3110 perc	1885 perc

Videóanyagok

Minőség	Teljes áron	Kedvezményes (50%)	Térítésmentes
Alkalom	64	25	18
Összidő	4538 perc	2032 perc	3663 perc

Szakdolgozatok

A Médiatár szakmai támogatásával 2005-ben is több szakdolgozat készült:

Mező Tibor: Digitalizált néprajzi gyűjtemények (munkacím)

Pikalcsik Zoltánné: A táncházmozgalom (munkacím)

Sebestény Barbara: Egy magyarországi német település, Solymár esküvői szokásai és a Rózsalakodalom

Molnár Sándor: Táncjelírások a néptáncgyűjtések lejegyzésekor (munkacím)

NÉPMŰVÉSZETI MÓDSZERTANI MŰHELY (Közművelődési Tár)

A Népművészeti Módszertani Műhely beszámolójának táblázatos összefoglalását (határidőkkel, felelősök megnevezésével, szervezeti alegységek szerint csoportosítva) a 3. számú melléklet tartalmazza.

I. ÁLTALÁNOS ÁTTEKINTÉS

Az idei évben számtalan olyan feladatunk volt, mely egyrészt komoly külső kapcsolatrendszer segítségével valósult meg, s a terület további életére, működésére kihatással lesz, másrészt a tár munkatársainak szoros együttműködését feltételezte. Mindez együtt járt a Tár átszervezésével, melyet az új Főosztály (Népi Iparművészeti Főosztály) és további új munkatársak felvétele ill. az intézményen belüli átszervezések (tk. a Főigazgatóság párhuzamos átszervezése) tettek szükségessé.

1. Élő Népművészet, Országos Népművészeti Kiállítás Iparművészeti Múzeum

A kiállítás anyagát minden megyében előzetes válogatások, zsűrik előzték meg, a kiválogatott alkotások pontos leltárívek, meghatározott ütemterv alapján érkeztek be a múzeumba, ahol több mint 3000 db tárgyat kellett egyenként átvenni, zsűrire előkészíteni, a zsűri után a kiállításra nem kerülőket visszaadni, a kiállítást, feliratokat, katalógust, oklevelek adminisztrációját elkészíteni, a díjazottak értesítését, a megnyitó megszervezését, majd az anyagok visszaadását lebonyolítani. Mindezt csak a munkatársak összefogásával, közös felelős munkájával sikerült jól lebonyolítani.

A kiállításához konferencia is kapcsolódott, melyhez a pénzügyi fedezetet a Múzeum, a mi szakmai programunk, gyakorlati szervezési segítségünk által az NKÖM Közgyűteményi Főosztályától kapta. A konferencia témája a népi kézművesség helyzete és lehetőségei volt, sokféle oldalról körbejárva a jelenlegi és jövőbeli helyzetet, lehetőségeket, összehasonlítva az Élő Népművészet kiállítását a Múzeumban velünk egy időben megrendezett Kézműves remek pályázat anyagával és tanulságaival.

2. A felnőttképzés tekintetében akkreditált intézmények számára kötelezően minőségbiztosítási rendszer kidolgozását írták elő. Ennek elkészítése számunkra új típusú feladat volt, úgy rendszerét, mint nyelvezetét tekintve. A feladatot külső szakértő bevonásával a következő munkatársak részvételével oldottuk meg:

3. Az NKÖM ebben az évben elkészítette intézményünkkel a **középtávú stratégiát**, melyet nagyon rövid idő alatt, feladatainkat, küldetésünket, helyzetünket elemezve több változatban készítettünk el.

4. A Tengertánc program szakmai egyeztetésében, kidolgozásában, a munkatársakkal való konzultációk után részt vett Beszprémy Katalin tárvezető.

5. Az idei évben zajlott az **Országos Képzési Jegyzék korszerűsítése**, mely több mint 800 szakma 400-ra való csökkentését jelentette. A programot a Nemzeti Szakképzési Intézet koordinálta. Sikerült elérnünk, hogy bár a kézműves szakmák komoly veszélyben voltak, új konstrukcióval, egy OKJ számon, - specializáció megjelölésével a 12 meglévő szakma helyett 29-et fogadtattunk el, melyek a népi iparművészettel kapcsolatos miniszteri rendeletben szerepelnek.

6. A VI. Népi Ifjúsági Kézműves pályázat szakmai programjain, annak előkészítésében, lebonyolításában, zsűriein, konferenciáin, valamint a záró konferencián előadások tartásával közreműködött: Beszprémy Katalin, Benedek Krisztina.

7. Hagyomány és természet konferencia. A Természetvédelmi Hivatallal közös rendezvény, Kecskemét helyszínén.

8. Divatbemutatót szerveztünk a Mesterségek Ünnepén, a népi ihletésű ruhákat készítő mesterek, iparművészek munkáiból. A feladatot minden anyagi fedezet nélkül, a NESZ, a Hevesi Háziipari Szövetkezet, és a Tradíció Alapítvánnyal, a Bihari táncegyüttes táncosaival együttműködve bonyolítottuk le.

9. Ebben az évben került piacra a Fonás, kötés, sodrás, pödrés, a gyékény, szalma, csuhé megmunkálásának hagyományait bemutató CD ROM. Az év elején bemutatót szerveztünk az eddig megjelent két CD ROM-ról a szakma és a sajtó számára.

10. Az idén tervezték az NKA teljes átszervezését, mely a népművészet egészét hátrányosan érintette volna, sok más szakterülettel együtt. A szakmai érdekegyeztetések, véleményezések, kapcsolatok, a szakmai összefogás eredményeként ezt a folyamatot sikerült megakadályozni. Ugyanakkor a nagyrendezvények kuratóriumában sikerült elérni azt, hogy a nagy országos pályázataink, kiállításaink meghívásos pályázat keretében bekerültek.

II. KÉZMŰVES OSZTÁLY

Oktatás

Népi játék és kismesterségek oktatója képzés

Kódszám: 133495, 133295, 133395

- Népi játszóházi foglalkozásvezető

A 2004. szeptemberében kezdett képzés 2005 szeptemberében záróvizsgával lezárult. A képzés órarend szerint zajlott 5 csoportban, heti egy alkalommal, illetve egy júliusi táborral Szigligeten. A tábor időpontja: július 2-8.

A tanfolyamon részt vett 80 fő

Vizsgát tett 68 fő

Új évfolyamot indítottunk szeptemberben 82 fő részvételével

- Szakképzés, oktató képzés (bőrtárgykészítő, szőnyegszövő, csipkekészítő, csuhé-szalma-gyékény tárgykészítő szakmában)

Minden szakmát minimum 2 évig tanítunk, heti egy alkalommal 4 vagy 3 órában.

A hallgatók összlétszáma:

Bőrtárgykészítő I. II. évfolyam: 22 fő

Szőnyegszövő: I. II. évfolyam: 26 fő

Gyékény-csuhé-szalma tárgykészítő: I-II. évfolyam: 17 fő

Csipkekészítő II. évfolyam: 9 fő

Minden szakmai év után egy hetes nyári tábort rendezünk.

**Bőrtárgykészítők szaktábora I. évfolyam: Martonvásár, július 4-10 ig
résztvevők száma: 11 fő**

**Szőnyegszövők szaktábora I. évfolyam: Magyalukafa július 25 –31.
résztvevők száma: 13 fő**

**II. évfolyam: Magyalukafa -augusztus 1- 6-ig
résztvevők száma: 9 fő**

Gyékény, szalma, csuhé tárgykészítők szaktábora:

I. évfolyam: Neszmély június 20-25-ig résztvevők száma: 8 fő

II. évfolyam: Tacs-Erdély: július 3-9-ig résztvevők száma: 4 fő

Csipkekészítők konzultációja:

II. évfolyam: Hagyományok Házában október 14 és november 4. között, 4 alkalommal

résztvevők száma: 8 fő

A szakmai szakképesítő vizsgára való felkészüléshez minden szakmában konzultációkat tartottunk.

- Szakmai szakképesítő vizsgát rendeztünk a Nemzeti Szakképzési Intézet szervezésében időpontja: 2005. június 27.

Vizsgálók száma: Bőrtárgykészítők: 5 fő
Csipkekészítő: 6 fő
Szőnyegszövő: 6 fő

- 2005-ben pedagógia- pszichológia előadás sorozatot indítottunk a nem pedagógus végzettségű hallgatók számára. Az előadások 10 alkalommal zajlottak januártól júniusig.

Előadó: Tordáné Hajabács Ilona

Vizsgát két alkalommal szerveztünk 2005. májusban és októberben, vizsgát tett 28 fő.

- Szakrajz oktatását kezdtük meg ez év novemberétől, 4x2 órában, a bőrtárgykészítők részére.

Oktató: Győriné Fogarasi Katalin

- A képzés záróvizsgáját az oktatói vizsgát: 2005. december 6-7-én szerveztük, a Magyar Művelődési Intézettel együtt.

Vizsgálók száma: 20 fő

- A tanfolyam bemutatkozása, játszóház megszervezése a Mesterségek Ünnepén
A Mesterségek Ünnepén 4 napon keresztül összesen 85 fő vezetett kézműves foglalkozást hét szakágban. A nagy sikere való tekintettel a Népművészeti Egyesületek Szövetsége már jövő évre is felkért minket játszóház szervezésére.

- Kiállítás a 2004-2005-ös tanévben készült hallgatói munkákból és vizsgamunkákból.

A kiállítás szeptember 28-tól október 28-ig volt látható NIO kiállítótermében.

Ez utóbbi két program, melyek a mellett hogy sok látogatót vonzanak, minden évben tanfolyamunk, munkánk egyik leghatásosabb bemutatkozási lehetőségét biztosítják.

A tanfolyam összlétszáma 2005-ben 154 fő volt.

A összes bevétel 12 millió Ft volt, melynek nagy része hallgatói befizetés. Kis része Hagyományok Háza támogatás, illetve a Nemzeti Kulturális Alapprogram pályázatán is nyertünk támogatást, melyet a nyári táborok költségeire használtunk fel.

Képzők Képzője
kódszám:133337

- játszóházi képzést szervezők továbbképzése

A képzést Magyarpolányban rendeztük, augusztus 22 –25 között, melyen 26 fő vett részt, akik e képzésben oktatnak az ország egész területén. Témánk a népi táplálkozás volt, melynek feldolgozása során a kenyérgyártás, tejfeldolgozás, a hagyományos étkezési rendszeren alapuló ételkészítés folyamatait ismertettük meg a résztvevőkkel. Ehhez kapcsolódott a fakanálfaragás, gyékényalátét készítése. A képzés eredménye a játszóházi foglalkozásvezető vizsgákon lemérhető.

- Bőrtárgykészítő oktatók továbbképzése

A 11. éve megrendezett országos bőrműves tábor július 31-és augusztus 6 között valósult meg, Debrecenben. Ebben az évben eddig nem tapasztalt létszámban jelentkeztek a képzés iránt érdeklődők. A hely adottságai miatt 25 fő tudott részt venni a táborban. A téma a bőrtárolók köréből az erszény és zacskó készítés volt. A képzést a Kölcsey Ferenc megyei Közművelődési Intézettel közösen szerveztük, költségeihez a Nemzeti Kulturális Alapprogramhoz sikerrel pályáztunk.

- Tanfolyamainkon végzett hallgatók továbbképzése

Kódszám: 133495, 133295, 133395

a, szöveők nyári moldvai szakmai tanulmányútja

Augusztus 7-től 14-ig Moldvában, Klézsén a végzett szöveő oktatók szakmai továbbképzése zajlott. A gyűjtés során eredeti szöveéseket illetve a szöveés módját is tanulmányozták. Gazdag képanyag és szöveött mintadarab is készült a hét folyamán.

b. szakmai továbbképzés (szöveő)

A már végzett szöveő hallgatók havi rendszerességgel a tanév folyamán továbbképzésen vettek részt, melyen új technikákat tanulmányoztak illetve munkájuk során felmerülő problémákról konzultáltak az oktatóval.

Felnőttképzési követelményrendszerek kidolgozása

kódszám:133444

- A Felnőttképzési Törvény (24 / 2004.(VI.22.) FMM rendeletének való megfelelés értelmében a már akkreditált intézményeknek is kötelezően előírt minőségbiztosítási, felnőttképzési szolgáltatási rendszerének kidolgozása megtörtént.
- Népi játék és kismesterségek oktatója – kosárfonó és faműves oktatói és vizsgakövetelményeit kidolgoztattuk. A kosárfonót készítette Faragó Krisztina, lektorálta Székely Éva. A faművest készítette Széll János, lektorálta Szatyor Győző.

Továbbképzések

- Országos hímző tanfolyam – Velem 2005. június
kódszám:133235, 133335

felelős: Beszprémy Katalin

- Országos szöveő tanfolyam – Válaszút – 2005. július
kódszám: 133336

- Szakmai tanulmányút – Prága – 2005. szeptember 29- október 2.
kódszám: 133357

Résztevők száma: 40 fő

A tanulmányút során a résztvevő szöveő és hímző alkotók megtekintették a Brunói Néprajzi Múzeum textilgyűjteményét, a prágai iparművészeti és néprajzi múzeum textilkiallítását.

- Szöveő mesterkurzus – 2005. január – május
kódszám: 133458, 133258
Résztevők száma: 25 fő

- Békés megyei népművészeti tábor – 2005. július

- Nemzetközi népzene és néptánc tábor, Válaszút – 2005. augusztus 10-17.

- Népi játék és kismesterségek oktatója tanfolyam, Válaszút

Iskolás gyermekek szervezett fogadása

- Találkozás a néphagyománnyal – gyermekprogramban való részvétel
kódszám: 133407, 133307, 133207

Az egész év folyamán zajló programban a kézműves foglalkozások szakmai irányításában vettünk részt.

Gyűjtőút

- Erdély - Máramaros sziget - Múzeum festékes és vászonkilim gyűjteményi anyagának dia és digitális fotózása (2005. május 17-21.)

Kiadványok

- Propaganda anyag készítése a Főosztályról
kódszám: 133481
A főosztály kézműves tevékenységéről elkészítettünk egy bemutató füzetet, mely májusi megjelenése óta (főként a nagy rendezvényeken) már nagyrészt elfogyott.
- Helyi Hagyományok sorozat – Lőrincz Etel: „Bukovinai székelyek festékes szőnyegei. Hagyományos és új szőnyegek mintakincse, szövésmódja”
kódszám: 133378

A kiadvány hiánypótló, hisz a festékes szőnyegek témakörében kevés a hozzáférhető szakirodalom, a múzeumi gyűjteményekben pedig nehézkes az eredeti anyagok tanulmányozása. Az itt bemutatásra kerülő bukovinai székely anyag, eddig még nem publikált és a szerző saját gyűjtésén alapul. Bemutatja a bukovinai szőttek készítmódját, hagyományos és új mintakincset. Példákat ad a szövés oktatásához.

A megjelent kiadvány a szőnyegszövő alap szakmai képzések, a Népi játék és kismesterségek oktatója tanfolyamok, szőnyegszövő oktató képzései, a szövő továbbképző kurzusok és egyéb szövő szakkörök, fontos segédanyagként számíthat a széleskörű szakmai érdeklődésre. Gyakorlati használatra szánjuk a megjelenő műveket, nem kizárólag tudományos céllal, főként a hagyományoktatás részére.

A kötet 47 oldalon, 58 színes fotóval jelent meg 1000 példányban. A megjelenéshez a Nemzeti Kulturális Alapprogramhoz sikerrel pályáztunk

Erdész Judit: „Népi szabás és díszítés”

kódszám:133377

A kötet az eddig megjelent kiadás bővített változata, mely a népi szabású öltözetdarabok készítési módjának részletes leírásával, az öltéstechnikák leírásával és rajzaival egészült ki. Illetve bővült a megjelentetett szabások, viselettípusok választéka is. Így már nem csak az érdeklődő amatőr varrók, hímzők számára hasznos kiadvány készült, hanem táncsoportok számára is hasznos ez a kötet, hiszen komplett viseletek leírását, elkészítését, annak fortélyait tartalmazza.

E könyvvel azoknak a munkáját szeretnénk segíteni, akik maguk vállalkoznak arra, hogy saját maguk részére, de akár megrendelésre is népi szabású viseletet készítsenek. A kötet 151 oldalon, több mint 150 rajz és fotó illusztrációval jelent meg, 1000 példányban.

III. NÉPI IPARMŰVÉSZETI OSZTÁLY

ORSZÁGOS PÁLYÁZATOK ÉS KIÁLLÍTÁSOK

A XVII. Országos Szóttés Pályázat és konferencia – Heves – július 22-28.

Kiállítás szeptember 30-ig

A Hevesi Háziipari Szövetkezettel közösen lebonyolított rendezvény.

A NIO feladata volt:

- Pályázat kiírása zsűri biztosítása és lebonyolítása
- Kiállítás megrendezése (installáció leszállítása, kiállítás felrakása, szállásköltség, bontás, visszaszállítás)
- Pályadíjak
- Konferencia programjának összeállítása
- PR munka (meghívó, sajtó, honlap stb.)

A pályázatot szokásosan NKA pályázati-, szaktörvényi keretből és NKÖM Közművelődési Főosztály támogatásából finanszíroztuk.

XVI. Országos Fazekas Pályázat – Kecskemét – 2005. szeptember 8-10.

Kiállítás október 14-től 2006. április 22-ig.

- Hagyományok Háza saját pályázata a kecskeméti Népi Iparművészeti Muzeális Gyűjteményben
- Pályázat kiírása
- Zsűri biztosítása és lebonyolítása
- Kiállítás megrendezése (installáció leszállítása, kiállítás felrakása, szállásköltség, bontás, visszaszállítás)
- Pályadíjak
- PR munka (meghívó, sajtó, honlap stb.)
- Kiállítási katalógus

A pályázatot szokásosan NKA pályázati-, szaktörvényi keretből és NKÖM Közművelődési Főosztály támogatásából finanszírozták.

II. „Százrósás” Hímzőpályázat – Mezőkövesd – június 3–25.

A matyó hímzés életben tartása és népszerűsítése, valamint a színvonalas matyó hímzés bemutatása érdekében meghirdetett pályázat, melyhez szakmai segítséget nyújtottunk a pályázat kiírójának és lebonyolítójának a Matyó Népművészeti Egyesületnek. Ez zsűrizés és a pályázati anyag értékelése volt.

Élő Népművészet - XIV. Országos Népművészeti Kiállítás

A pályázat és a kiállítás lebonyolításában az osztály munkatársai is részt vettek.

NÉPI IPARMŰVÉSZETI TANÁCSADÓ TESTÜLET MEGALKAKÍTÁSA ÉS MŰKÖDÉSE

Megalakult a 20 tagból álló Népi Iparművészeti Tanácsadó Testület, amely a főigazgató tanácsadó testülete.

A Testület feladata:

A Népi Iparművészeti Tanácsadó Testület alapvető feladata az értékek védelme, a népművészeti örökségben megtestesülő nemzeti kulturális kincsünk megőrzése, népszerűsítése, az erre épülő, s ebben gyökerező népi iparművészeti és kézműves tevékenység hitelessége és szakszerűsége feltételeinek megteremtése, valamint az alkotók, közösségek munkájának szakmai segítése, értékeinek védelme.

A NITT az év során két ülést tartott: február 10-én és október 6-án.

Napirenden volt : az előttünk álló feladatok ismertetése, az új zsűrizési rendszer bemutatása, Népi Iparművészeti Tanácsadó Testület elnökének és elnökhelyettesének megválasztása, a Népi Iparművészeti Tanácsadó Testülete ügyrendjének megvitatása és elfogadása, valamint mindkét alkalommal a Népi Iparművész cím várományosainak előterjesztése és elbírálása.

Elkészült a NITT ügyrendje, és megalakultak a munkacsoportok.

Művészeti – pályázati munkacsoport
Szabályozási – alkotói munkacsoport
Oktatás – képzés és tovább-képzési munkacsoport
Marketing – értékesítési munkacsoport
Gyűjtemény és dokumentum munkacsoport

A munkacsoportok többsége megkezdte munkáját és megfogalmazta jövőbeni feladatait.

MINŐSÍTÉS

Bíráló Bizottságok megalakítása, tanácskozások szervezése

Az új rendeletek értelmében a Hagyományok Háza Népi Iparművészeti Osztálya elsődleges feladatának tekinti, hogy az elméleti és gyakorlati szakemberek minél szélesebb köre megismerkedjen, a rendelettel és a zsűrizés új gyakorlatával. Ezzel egy időben a civil szervezetekkel egyetértésben, szakáganként új zsűri listát alakítottunk ki. Ez tizenegy szakágat tartalmaz 123 zsűritaggal, akik szakterületük neves elméleti és gyakorlati szakemberei.

- Felkértük a szakágak képviselőit, hogy dolgozzák ki a zsűrizés szakmai szempontjait,
- minden szakágból felkértünk egy-egy neves szakembert, aki írásban is összefoglalta a közösen kialakított zsűrizési szempontrendszert, amely irányt mutatna az alkotóknak, de a zsűri tagjainak is.
- Fentiek szellemében 2005-ben régiós tanácskozásokat kívántunk rendezni, 6 régióban, ahol már az adott régió tudományos szakemberei és alkotói is tájékoztatást kapnának, amire az alkotóktól érkező visszajelzések alapján nagyon nagy szükség- és elvárás is van.

A tanácskozások megrendezéséhez támogatást kértünk az NKÖM Közművelődési Főosztályától. A régiós tanácskozások megrendezéséhez az NKÖM nem járult hozzá, így azt nem tudtuk megrendezni.

Helybéli össze fogással sikerült egy régiós konferenciát szervezni Békéscsabán, - november 3. – amelyen a zsűrizés új szempontjairól, annak

menetéről, számítógépes rendszeréről előadást tartott: Beszprémy Katalin, Kovács Judit és Kedves Róbert. A plenáris ülést követően szekcióülések és konzultáció keretében a szakági zsűri szempontok kerültek ismertetésre. Hasonló rendezvényre került sor november 28-án a Győri Ipartestület szervezésében Győrben.

2005-re zsűrinaptárt készítettünk, s bevezettük a szakági zsűrizést Budapesten.

Vidéken és Budapesten összesen 51 zsűrit tartottunk:

- A zsűrizéssel kapcsolatos feladatunk volt:
  - A tárgyak begyűjtése (bp-i zsűrinél)
  - A beérkezett jegyzőkönyvek számítógépre vitele
  - A zsűritagok felkérése, szerződések megkötése
  - 3 fő részvétele a zsűrizésen, a zsűritagokon kívül
  - Digitális képek készítése az alkotásokról
  - CD-ről papírképek készíttetése
  - A képek és a zsűri jegyzőkönyvek beazonosítása és elpostázása az alkotónak
  - Bp-i zsűrinél a zsűri után a tárgyak visszaadása az alkotóknak

Dokumentáció

- A zsűri jegyzőkönyvek számítógépre vitele, a digitális fotózással együtt az év során folyamatosan történt.
- Népi Iparművészek nyilvántartása is számítógépre került.
- A régi dokumentáció tematikus csoportosításban bekerült a központi irattárba. Az anyag utólagos feldolgozására eddig nem volt módunk.
- Szeptember 1-je óta az általam kialakított irattári rend szerint dokumentáljuk az anyagokat.

MAGYAR NÉPI IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM, BUDAPEST

Magyar Népi Iparművészeti Múzeum néven, országos gyűjtőkörű, tematikus gyűjtemény besorolást kapunk. Ez visszaminősítést jelent, mivel nem rendelkezünk az országos gyűjtőkörű szakmúzeum működtetéséhez szükséges feltételekkel.

A MAGYAR NÉPI IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM VIDÉKI GYŰJTEMÉNYEI (ÖSSZESÍTÉS)

Kecskemét, Népi Iparművészeti Kiállítóhely: kerámia, faragás, textil, kismesterségek 1437 db

Mezőkövesd, Kis Jankó Bori Emlékház: vegyes néprajzi anyag 219 db

Recsk: Kerámia 27 db

Karcag, Kántor Sándor Múzeum: kerámia 133 db

Karcag, Nagykun Múzeum: textil, kerámia, fa 163 tétel

Hajdúszoboszló, Tájmuzeum: Hímzés, szöttek, faragás, kerámia 82 db

Kiskunhalas: csipke 45 db

Balatonlelle, Kapoli Antal Emlékmúzeum: faragás 5 db

Zamárdi, Általános Iskola Helytörténeti Kiállítása: faragás 5 db

Buzsák, Tájház: kerámia, bútor, textil 21 db

Zalakaros, Művelődési Központ: faragás, szöttek 24 db

Decs, Faluház: Szöttek, hímzés, kerámia, tojás 1569 tétel

Kecskeméti Kiállítóhely

A kecskeméti kiállítóhely működési engedélyének megújítása megtörtént, Népi Iparművészeti Muzeális Gyűjtemény besorolást kaptak. Szakmai együttműködési megállapodást kötöttünk, az NKÖM pedig költségvetési finanszírozási megállapodást kötött a várossal. A NKÖM Közművelődési szakfelügyelete vizsgálatot kezdett mindkét intézményben, a vizsgálat a kecskeméti gyűjteményben már lezajlott.

MNIM Gyűjteménytár

A Magyar Népi Iparművészeti Múzeum gyűjteményi revíziója 2005. január – június között lezajlott, megtörtént a tárgyak számbavétele.

Revízió után a tényleges tárgyszám:	6780
2004. évi gyűjteménygyarapítás: /Karcag, Decs/	1732
Összesen:	8512

Értékelés: Hiányos nyilvántartás, elavult letéti szerződések alapján, mostoha körülmények között, erőltetett ütemben kellett számba venni, felkutatni az ország 12 településén lévő letéti tárgyakat. Mindezt ugyanazzal a személyi állománnyal, amely az újfajta, több munkát kívánó zsűrizéseket is végezte. Ez a fajta feladatmegosztás a jövőben nem tartható, mert a minőségi munka rovására megy és az osztály erőinek szétforgácsolásához vezet.

Műtárgynyilvántartás

- 2004. szeptemberétől szabályos néprajzi leltárkönyvet és gyarapodási naplót vezetünk, - amely eddig nem volt -. Elkezdjük a „Sárközi mintatár” 1569 tételes anyagának leltárkönyvbe történő rögzítését, mivel a tárgyak 2004-ben már leltári számot kaptak.
- Az NKÖM finanszírozásában elkészült több kisebb tárgyszámmal rendelkező vidéki gyűjtemény tárgyainak leltározása, leírókartonok készítése. Megkötöttük a letéti szerződéseket azokkal a vidéki gyűjteményekkel, ahol a leltározás már megtörtént. Az év végéig még várható a leltározások befejezése és a szerződések megkötése. Finanszírozás hiányában nem került sor a legnagyobb gyűjtemények leírókartonjainak elkészítésére, pl. Decs, Kecskemét – ill. Kecskemét csak a kerámiák leírására kapott megbízást, a Buzsáki Tájházban pedig csak az anyag kétharmada került leírásra.
- Az R 5 Reklámügynökség által készített számítógépes nyilvántartási rendszer (szoftver) szakmai vélemények alapján is elavult és nem professzionális. A kerámiák digitalizált fotóját is tartalmazza ez a rendszer, de a régi leltári számmal beazonosítva ill. nem a nyilvántartási szabályoknak megfelelő új átszámozással. A régi anyag újraleltározására a jelenlegi feltételek mellett nincs mód (pénz-, létszámhiány miatt). Feltétlenül NKÖM finanszírozást igényel a munka elvégzése.

Raktári helyzet

- Corvin téri raktár az alagsorban nedves, poros, a tárgyak penészesednek, de a raktár rendezett. Kecskeméti raktár szűkös kapacitású, egy része száraz, pincéje nedves, a raktár rendezett. A raktárhelyiségen és az installációs raktáron nincs külön-külön ajtó, csak a közös előtéren, de ebből még egy pinceelágazás is nyílik. Az NKÖM-től restaurátori szakfelügyeletet kértünk, amely megállapította a hiányosságokat, de érdemi támogatást nem kaptunk.
- A vidéken lévő letéti gyűjtemények egy része is veszélyeztetett, főleg azok, amelyek tájházakban vannak elhelyezve, télire bezárják s nem fűtik azokat (Mezőkövesd, Buzsák)

Állagvédelem, restaurálás

- Állagvédelem nem megoldott. Restaurálás restaurátori kapacitás hiányában nem történt.
- Molytalanítás az év során egy alkalommal volt a textilgyűjtemény megóvása érdekében. A szükséges féléves ismételt irtásra költségvetési forrás hiányában nem kerülhetett sor.

Szakmai továbbképzések

- Országos Múzeumigazgatói Konferencia. „Hol tartunk ma itthon és külföldön?” 2005. Szeptember 28-30. Pécs
- Békéscsabán 2005. november 3-án a Hagyományok Háza Népi Iparművészeti Osztálya kezdeményezésére országos tanácskozásra hívták a népi kézműveseket és az elméleti szakembereket.
- Győr regionális konferencia a zsűrizésről.

Publikáció

- Kovács Judit: Magyar Népi Iparművészeti Múzeum – Budapest címmel cikk jelent meg a Magyar Múzeumok c. folyóiratban.

Propaganda

- A Népi Iparművészeti Osztály tevékenységéről – folyamatosan - készítünk anyagot a honlapra.
- Nesz újság részére tájékoztatót írunk az új zsűrizési szempontrendszerekről
- Frissítjük a honlapra kerülő információkat.

BEMUTATÓTERMI KIÁLLÍTÁSOK

Január 12 –február 28 Március 4 - április 13.	Kosbor Veszprém megyei Népművészeti Egyesület tagjainak közös kiállítása.
Április 21 - május 30.	a Hajdú-Bihar megyei Népművészeti Egyesület tagjainak közös kiállítása.
Június 8-29.	a Bükkaljai Népművészeti Egyesület tagjainak közös kiállítása.
Július 1-29.	a Kresz Mária Alapítvány Fazekasközpont működő nemezműhely bemutatkozása.
Augusztus 19 - szeptember 15. Szeptember 26 - október 21.	Népművészet Ifjú Mestere pályázat kiállítása. Hagyományok Házában működő Népi játék és kismesterség oktatója tanfolyam hallgatóinak bemutatkozása
November 4-25.	a Magyar Csipkekészítők Egyesületének, Csipke kiállítása.
December 2-22.	a Velemi Stúdió Népművészeti Egyesület tagjainak közös kiállítása.

IV. NÉPTÁNC – NÉPZENE – NÉPKÖLTÉS ZET OSZTÁLY

Vezetői összefoglaló

Konferenciák és fesztiválok:

„A magyar néprajzi dokumentumfilmzés hagyományai és jelene” című konferencia megrendezése a Dunatáj Alapítvány és a Néprajzi Múzeum Néprajzi Filmstúdiójának segítségével. A program részeként filmillusztrációkkal megtartott előadásokat, kerek asztal beszélgetést és vetítést tervezünk. Időpontja 2005. december 13.

A magyarországi szlovák és horvát kisebbségek folklórjának és viselete fotókiállítás- megnyitó ünnepség keretében. A rendezvények célja a hazánkban élő kisebbségek hagyományos népi kultúrájának megismertetése a többségi nemzettel, bevonva nemcsak a pesti és vidéki, de az országhatárokon kívül élő adatközlőket, együtteseket.

„A Környezeti nevelés és a hagyomány kapcsolata” kétszer háromnapos (tavaszi és őszi), a Pangea Kulturális és Környezetvédelmi Egyesülettel közösen szervezett rendezvény Veszprém megyében, melynek célja a tradicionális népi kultúrában is meglévő hagyományos környezetvédelmi technikák pedagógusokkal, és a művészeti iskolákban tanító táncpedagógusokkal való megismertetése.

A „Találkozás a néphagyománnyal” c. rendezvényt adaptáltuk a Margitszigeti Szabadtéri Színpadra a Duna Karnevál délelőtti programjaként. Az Osztálynak lehetősége nyílt arra, hogy együttműködjön a Szabadtéri Színpadok Igazgatóságával, a Fóti Művészeti iskola tanáraival, a Duna Művészegyüttes zenekarával.

Részvétel a májusban Rigában rendezett néprajzi konferencián a Hagyományok Háza képviseletében.

Részvétel az Unesco által rendezett néprajzi filmzési gyakorlaton Izmirben (Törökország), az EGE egyetem szervezésében.

Részvétel az Europeade Fesztiválon, a Nemzetközi Fesztivál-Tanács tagjaként Quimperben (Franciaország).

Részvétel a Sepsiszentgyörgyön megrendezett „Erdélyi hivatásos együttesek találkozója” című programon.

Filmkészítés

Martin György: Tánc típusok és táncdialektusok Erdélyi legényesek DVD anyagának előkészítése. Az anyag feldolgozása jelenleg is folyik; az MTA ZTI és az MTV anyag-késleltetése miatt az elkészülés teljesítésének határideje az eredetihez képest csúszik. A DVD bemutatót 2006. májusára tervezzük.

Segédanyag készítése a Néptánc- Népzene- Népköltészet Osztályról tartott bemutatkozó előadáshoz, melyet Németh Nóra tartott a Bonyhádon rendezett „ Bukovinai székeleyk országos szakmai továbbképzése” című rendezvényen. A 12 perces DVD formátumú összefoglaló anyag képet ad az osztály munkájáról és kiadványairól. (Költségvonzata

mindössze a DVD ára, mivel a Duna TV-s hivatalos vágóidőn belül készült egy másik műsör költségvetéséből).

A Duna TV-ben folyamatosan jelentkező, 7 részesre tervezett Élő népzene sorozat „Utolsó óra” című részeinek megrendezése az 1998-ban és 2005-ben leforgatott anyagokból. A filmek készítésében részt vállaltak a Fonó Budai Zeneház munkatársai és a programról nyilatkozó Kelemen László és Pávai István is.

„A Kárpát–medence táncos öröksége” tanfolyamról készülő DVD-hez saját kamerával leforgatott filmanyag (gyűjtés), mely szintén a Hagyományok Háza archívumát gazdagítja.

Gyűjtőutak:

Májusban és augusztusban tánc-gyűjtés és filmezés az erdélyi, Felső-Maros menti és Beszterce- Naszód megyei falvakban (Oroszfája, Mezőörményes, Komlód, Erked, Gernyeszeg, Mezőköbölkút, Nagynyulás).

Zsűrizések:

A Bagon, Bogviszlón, Decsen rendezett Hagyományörző együttesek és szólisták versenyein a Bagi Önkormányzat és a Muharay Szövetség felkérésére.

„Molnár István koreográfus fórum”: zsűritagság
Szakmai kapcsolattartás

A látogatások célja a Hagyományok Háza tevékenységének megismertetése, népszerűsítése, valamint a kapcsolatok erősítése, bővítése a határon túli és hazai szakmai szervezetekkel, művészeti csoportokkal. Az együttműködési lehetőségek, kapcsolódások megteremtése.

2005. május 18.-19. Erdélyi hivatásos együttesek találkozója – Sepsiszentgyörgy

2005. június 10.-17. Duna Karnevál, melyen a „Találkozás a néphagyománnyal” c. gyerekprogrammal képviseltük a Hagyományok Házát – Budapest

2005. szeptember 08.-11. Koreográfus kurzus Novák Ferenc Kossuth díjas művész vezetésével, és szakmai találkozó az erdélyi hivatásos együttesek vezetőivel – Sepsiszentgyörgy

2005. szeptember 30.-október 02. : Hagyomány és korszerűség. Szakmai hétvége, pedagógusok részére, a Pangea Kulturális és Környezetvédelmi Egyesület vezetésével – Pénzesgyőr

2005. november 19.-20. Bukovinai Székely Hagyományörzők VI. Szakmai Továbbképzése. Ismertető előadás tartása a Hagyományok Házáról – Bonyhád

„Találkozás a néphagyománnyal” program

A „Találkozás a néphagyománnyal” című gyermekprogramunkon játékos keretek között megismerkednek a gyerekek a népi kézművességgel (nemezels, gyöngyfüzés, rongybaba készítés, bürökdeda készítés, csuhégyékény tárgyak készítése, gyertyamártás).

A Magyar Állami Népi Együttes előadásán megtekinthetik a Kárpát medence magyarságának hagyományos táncait, illetve ízelítőt kapnak a három dialektusterület táncagyományából, népzenejéből, viseleteiből. A zenekar segítségével megismerhetik népi hangszereinket, a táncosok vezetésével pedig tánczázi foglalkozáson vesznek részt, népi játékokat játszanak.

Időpontok és résztvevők 2005.-ben:

Február 08.:	101 fő	<i>Kós Károly Ált. Isk.</i>
Február 22.:	103 fő	<i>Tesnevelés Tagozatos Ált. Isk.</i>
Március 08.:	103 fő	<i>Kőrösi Csoma S. Ált. Isk.</i>
Március 22.:	65 fő	idegen anyanyelvű gyerekek, <i>Nagykovácsi Nemzetközi Iskola</i>
Április 05.:	107 fő	<i>Ady E. Ált. Isk., Patrona Hungariae Kat. Isk.</i>
Április 12.:	102 fő	<i>Kodály Z. Ált. Isk., Pál Apostol Kat. Isk.</i>
Április 19.:	85 fő	<i>Testnev. Tag. Ált. Isk., Kós Károly Ált. Isk.</i>
Április 26.:	102 fő	<i>Munkácsy M. Ált. Isk., Fazekas M. Ált. Isk.</i>
Május 10.:	95 fő	<i>Patrona Hungariae Kat. Isk., Fazekas M. Ált. Isk.</i>
Május 17.:	87 fő	<i>Széchenyi I. Ált. Isk., Könyves K. Ált. Isk.</i>
Szeptember 27.:	93 fő	<i>Mindszenty J. Kat. Isk., Budaörs</i>
Október 04.:	95 fő	<i>Szellő Utcai Óvoda és Ált. Isk., Sződi Ált. Isk. Sződ</i>
November 08.:	95 fő	<i>Keve-Kiserdei Ált. Isk., Erkel F. Ált. Isk.</i>
November 10.:	140 fő	<i>Kék Ált. Isk.</i>
November 18.:	87 fő	<i>Pál Apostol Kat. Isk.</i>
November 22.:	85 fő	<i>Pál Apostol Kat. Isk.</i>
November 29.:	105 fő	<i>Vörösmarty M. Ált. Isk.</i>
December 08.:	107 fő	<i>Ady E. Ált. Isk., Hunyadi Ált. Isk., Csík F. Ált. Isk.</i>

2005-ben összesen **18** alkalommal volt „Találkozás a néphagyománnyal” gyerekprogram, amin **1757 fő** vett részt.

Néptáncos programok

Pedagógusoknak akkreditált 60 órás tanfolyamok:

1. „Tájegységek játék –és táncszempontú ismerete

Ideje: 2005. február – 2005. június
Részt vett: 15 fő

A tanfolyam témája ebben az évben a Bodroghöz táncai, játékaik és szokásai voltak.

2. „Játék és tánc az iskolában.”

Ideje: 2005. szeptember – 2006. január
Részt vett: 18 fő

Mindkét képzés a pedagógusok továbbképzési rendszerébe illeszkedő program. A „Játék és tánc az iskolában az alapképzés, melyre a „Tájegységek játék –és táncszempontú ismerete” tanfolyam épül, évente változó témával, de azonos tematikával.

3. A „Kárpát- medence táncos öröksége”

Ideje: 2004. október – 2005. május

2005.-re áthúzódó hétvégék:

1. január 29-30: Észak-nyugati Felvidék, Vág-Garam köze (Kéménd, Tardoskéd)
2. február 26-27: Felső-Maros mente (Péterlaka)
3. március 19-20: Dél-vidék, (Szeremle)

4.   április 23-24:   Észak-Mezőség (Ördögösfüzes)
7.   május 28-29:   Alföld, Jászság

A tanfolyam látogatottsága átlagosan 30 fő

A visszajelzések alapján a tanfolyam tematikájával, színvonalával és szervezettségével is meg vannak elégedve a hallgatók. A résztvevők köre folyamatosan bővül, hiszen a tanfolyamra beiratkozott hallgatókon kívül alkalmanként is látogatható a kurzus. A képzés szombati napokon tánccházal és az adatközlők bemutatójával egészül ki.

Határon túli képzések.

Idén a Szilágyságban – Szilágysomlyón rendeztünk kihelyezett néptánc tanfolyamot. A képzés alapjául a „Tájegységek játék- és táncszempontú ismerete” című tanfolyam tematikáját vettük alapul. A kurzus sikeres vizsgával zárult, melyen 25 fő pedagógus és táncoktató vett részt.

„A Népművészet Ifjú Mestere”-pályázat előadó művészeti kategória bemutatója

Ideje: 2005. június 10.

Táncos pályázók:

Dobsa Fodor Mónika (Apácaszakállas):	<i>A zoboralji Kolon és Zsére táncélete és viselete</i>
Haránt Eszter és Lukács László (Kecskemét):	<i>Táncélet és táncagyomány a Kiskunságban</i>
Hercz Beáta és Hercz Vilmos (Debrecen):	<i>Pásztor- és táncélet a Hortobágy kapujában</i>
Lovas Bálint (Debrecen):	<i>A tiszapolgári csapásolás</i>
Molnár Péter (Pécs):	<i>Eszközök a Mezőföld táncagyományában</i>

A zsűri tagjai Karácsony Zoltán (táncfolklorista), Németh Ildikó (néptáncpedagógus, a zsűri elnöke) és Végső Miklós (néptáncművész) voltak

A bemutatón való részvétel feltétele egy sikeres írásbeli pályázat. A rendezvény a Hagyományok Háza színháztermében zajlott szakmai zsűri előtt. A kötelező és a szakemberek által választott táncanyag bemutatása után a zsűri tagjai nyilvános értékelést tartottak a pályázók számára.

Oktatási segédanyag:

Új módszertani kiadványt szeretnénk újjá indítani, melynek előmunkálatai az év során megtörténtek. Megjelenési formája DVD és témájában a „Kárpát-medence táncos öröksége” című tanfolyamunkat fedi le. Egy olyan komplex oktatási anyagot kívánunk összeállítani, mely egyszerre tartalmaz az adott táncanyag oktatása és bemutatása mellett néprajzi, táncfolklorisztikai, valamint népzenei adalékokat is.

Népzenei programok

Magyar népi ének tanfolyam folytatása, újraindítása

A tanfolyam célja a magyar népdal stílusos énekléséhez szükséges ismeretek, illetve jártasságok megalapozása, megszilárdítása; elméleti és gyakorlati felkészítés ezek hiteles és értő továbbadására. Célcsoportja: általános és középiskolai (elsősorban, de nem kizárólag ének-zene szakos) pedagógusok, művészeti iskolában tanító zenetanárok, valamint óvópedagógusok.

Az első akkreditált tanfolyam 2005. április végén ért véget. A 13 hallgatóból tizenketten vizsgáztak eredményesen (1 fő nem vett részt a vizsgán).

A második tanfolyamot 2005. októberében kezdtük, 11 hallgatóval. A foglalkozások a korábbiakhoz képest némileg rendezettebb körülmények között, a zenekari teremben zajlanak.

„Táncház – Népzene 2005” CD és MC

Az azonos című lemezpályázat nyerteseivel készített válogatáslemez és kazetta a XXIV. Országos Táncháztalálkozó és Kirakodóvásárra (2005. április 2.) jelent meg. A hatvankét pályázóból a négytagú szakmai zsűri húszat talált érdemesnek a kiadványon szereplésre.

„Táncház – Népzene 2005” CD bemutató

Az azonos című lemezpályázat nyerteseivel készített válogatáslemez nyilvános bemutatója. Tervezett időpont 2005. áprilisa, helyszíne a Hagyományok Háza színházterme.

A program a költségvetési egyeztetések áldozata lett, pénzhiány miatt elmaradt.

Népművészet Ifjú Mestere – népzene, népdal kategória

A NKÖM megbízásából kapott feladatként zajlott a pályázat meghirdetése (február), a pályázatok befogadása (április), zsűriztetése (május), a nyilvános színpadi bemutatók lebonyolítása (június).

Örvendetes volt az idén a zenei kategóriában pályázók – korábbi évekhez viszonyítva – nagy száma. A kilenc jelentkezőből végül nyolcan vehettek részt a színpadi megmérettetésen, közülük négyen meg is kapták a kitüntető címet.

„Az éneklő furulya” tanfolyam akkreditálása és indítása

A tanfolyam célja a stílushű magyar népi furulyajátékhoz szükséges hangszertechnikai, előadás-módbeli és tájegységi ismeretek, illetve jártasságok megalapozása, megszilárdítása. Célcsoportja az általános és középiskolai (elsősorban, de nem kizárólag ének-zene szakos) pedagógusok, művészeti iskolában tanító zenetanárok, óvópedagógusok köre.

Egyelőre csak az akkreditáció szakmai előkészítésénél tartunk.

„Táncház – Népzene 2006”

A lemezpályázat meghirdetése szeptemberben megtörtént, a pályázatok befogadása november közepéig folyt, a zsűrizés mindkét fordulójára még az idén lezajlik.

Kiadványok:

A szűkös anyagi helyzetnek megfelelően valósult meg néhány újrányomás (Magyar népi énekiskola I-II-III.), illetve kéziratvásárlás (Ördögösfüzesi népzene), egy új kiadvány született (Magyar népi énekiskola IV.).

Az „50 órá” stúdióidő-pályázat lebonyolítása

A Hagyományok Háza táncmuzikáris zenekarok, szolista részére évente meghirdetett pályázatának keretében öt-öt formáció kap lehetőséget, hogy nyilvános megjelentetésre szánt népzenei anyagát az intézmény hangstúdiójában legfeljebb 50 órában rögzítse.

Az idén 18 pályázat érkezett, év végéig minden nyertes pályázó elkészül a munkával.

„50 órá” nyertesek lemezfelvételének zenei rendezése

Személyes megkeresés alapján egy tavalyi, áthúzódó produkció (Hírös zenekar) és egy idei nyertes pályázó (Kovács Nóri) felvételein vettem részt, mint zenei rendező.

Zsűrizések:

„Molnár István” koreográfus-fórum, március 13., BMK

Budapesti gyermek néptánc együttesek találkozója, április 10., Művészetek Palotája

Szerkesztés-műsorvezetés:

„Tágasságot nekünk is!” - Zeneiskolák koncertje a XXIV. Országos Táncmuzikáris Találkozón (Papp László Budapest Sportaréna, 2005. április 2. szombat),

Oktatás:

- **a bécsi „Délbáb” Kulturális Egyesület által szervezett magyar népzenei tanfolyamon, havonta egy szombati nap 2005. márciusától;**
- **XIV. Méta népzenei és néptánc tábor, Karád, 2005. július 02-10.;**
- **a Burgenlandi Magyar Kultúregyesület és a Felsőöri Központi Zeneiskola által szervezett magyar népzenei tanfolyamon, havonta egy pénteki nap 2005. októberétől.**

Zenei szerkesztés:

„Pakulárnóta”, a csíkszerdai Hargita Nemzeti Székely Népi Együttes új műsora, koreográfus: Orza Călin, bemutató: november 18.

Népköltészeti programok

Rendezvények:

- 2005. augusztus 12-16. között zajlott a III. Népmesetábor (helyszín: Szigliget, Szentes Város Üdülőtábora) Az előző két alkalom tapasztalataira alapozva folytattuk a néprajztudomány eredményeire támaszkodó ismeretterjesztést. A tábori jelleggel élményszerű elméleti és gyakorlati továbbképzési formát kísérleteztünk ki a hagyományos magyar mesemondás anyagának, „technikájának” és stílusának megismertetéséhez.
- Együttműködve a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége szovátai Teleki Oktatási Központjával kétnapos intenzív képzést tartottunk 2005. augusztus 28-30. között, melyhez a mintát a Hagyományok Háza eddig három alkalommal megrendezett, hasonló elnevezésű tábora adta. A technikai szervezést a Teleki Oktatási Központ részéről Geréb Éva, a szakmai programot a Hagyományok Háza részéről Dala Sára és Sándor Ildikó biztosította.
- Szakmai és szervezési segítséggel csatlakoztunk a Magyar Olvasástársaság kezdeményezéséhez, hogy 2005. szeptember 30-án *A magyar népmese napját* ünnepeljék a közművelődési intézmények.

Kiadványok:

- Megjelent a „Népmesetár” című sorozat újabb darabja: *Az aranyréce. Mesék Moldvából* c. könyv (a 2004-ben már elkészült MC-hez) – ennek az augusztusi népmesetábor keretében történt meg a szakmai bemutatója.
- 2005. október 13-án a Lakatos Demeter Társaság és a Szent László Akadémia szervezésében hat csángó tárgyú kiadvány bemutatója keretében a *Az aranyréce. Mesék Moldvából* c. könyv és kazetta nagyközönségnek szóló bemutatója is megtörtént.
- Elkészült 500-500 pld-ban a „Népmesetár” és a „Helyi hagyományok” c. című sorozat szórólapja.
- Megkezdődött az előkészítése egy olyan hangzó mellékletes népköltészeti szöveggyűjteménynek, mely egyben tanári segédkönyvet, az általános- és a középiskolák számára (a népköltészet valódi gazdagságának megismeréséhez, a folklór mint kulturális modell megértéséhez hiánypótló lenne egy bőséges, esztétikai és néprajzi szempontból igényesen válogatott, hangzó mellékletes példatár, folkloristák szakmai bevezetőjével és jegyzeteivel kísérve).

Egyéb:

- A 2004-es gyűjtőutak, felvételek eredményeképpen elkészült két DVD-válogatás *Napjaink mesemondói* és *A népmese műfajai* címmel – egyelőre csak belső használatra.
- 2005. tavaszán sikeresen felterjeszthettük a vajdasági Czérna Miklóst a Népművészet Mestere címre. Czérna Miklósnak Szabadkán, 2005. augusztus 27-én este, a IV. Nemzetközi Interetno Fesztivál gálaműsorán adta át a kitüntetést Varga Imre szabadkai főkonzul.
- Hírek, sajtóanyagok írása, a honlap frissítése a népmesével kapcsolatos eseményekről.

V. OKTATÁSI OSZTÁLY

Magyar Pedagógiai Társaság Hagyományismereti szakosztály
Csepűposta (Hírlevél)

A Magyar Pedagógiai Társaság Hagyományismereti szakosztályát az ELTE TOFK gyerektánc oktatói szakán végzett hallgatók alapították. A néphagyomány, elsősorban a néptánc és a népi játékok tanításával, továbbadásával, annak módszertani kérdéseivel foglalkozó szakmai rendezvények a Hagyományok Háza anyagi és szakmai támogatásával zajlanak. A három éve folyamatosan végzett munka eredményeképp kialakult az a szakmai közeg, amelyben a gyakorló pedagógusok bemutatkozhatnak egymás előtt, találkozhatnak a táncművészet, a népzene, a néprajz jeles képviselőivel, alkalom nyílik a folyamatos szakmai párbeszédre, vitára. 2005-ben szakmaközi rendezvényekkel is bővítettük tevékenységünket.

Az idei évben 15-20 újabb pedagógus csatlakozott a szakosztály munkájához.

Hírlevél A január 14-i Hagyomány és oktatás konferencia anyagával megjelent.

Ülések:

február . tisztújító közgyűlés és farsangi mulatság

március . felkészülés a Táncháztalálkozóra

április 2-3. . Táncháztalálkozó - játéktanítás

április 29. A „Tímár-módszer”. Beszélgetés Tímár Sándor néptánc-pedagógus,

április 30. Darnos István: Bodrogközi játékok és táncok (egész napos rendezvény)

szeptember 24. Tanulmányi kirándulás Tiszaalpárra - Mihály nap, kukoricatörés, tekerőmuzsika és dél- (2005.

szeptember 24-25. vagy október 1-2.

Október 27. „Régi szokás szerint...” kerekasztal beszélgetés, archív filmek vetítése, módszertani továbbképzés és kiállítás a Tanulás Hete rendezvénysorozat keretében

november 9. Fejlesztés népi játékokkal” december 3.

Forgószél levelező tanulmányi verseny

A vetélkedőt 5-6. osztályos hon- és népismeretet tanuló diákoknak hirdettük meg 2003. szeptemberében. Az országosan meghirdetett vetélkedőre több mint 150 diák jelentkezett az ország minden részéből. A korábbiakhoz képest kibővítve: részt vehetnek határon túli jelentkezők is, valamint 7-12. évfolyamos diákok. 140 jelentkező a „Forgószél” vetélkedőn, 75 jelentkező a „Garabonciás” játékon, az első feladatlapok javítása zajlik. Határon túli jelentkezők Romániából (Magyarlapád) és Szlovákiából.

Az első szakasz 3 fordulóból állt. Szeptember végén, novemberben és februárban kaptak 1-1 feladatlapot a versenyzők. Ezután a (szintén levelező) középdöntőbe 70 fő jutott tovább, közülük 32 versenyzőt vártunk a május 7-i döntőbe a Hagyományok Házában.

Versenyzőink az általános iskolák és művészeti iskolák népzene illetve néptánc tagozatos diákjai. A zsűri tagjai F. Tóth Mária (NKÖM), Tátrai Zsuzsanna (MTA Néprajzkutató Intézet) és a feladatlapok szerkesztője, Baksa Brigitta néprajzkutató, a Nemzeti Tankönyvkiadónál megjelent hon- és népismereti tankönyvek szerzője voltak.

A versenyben a legjobb 12 eredményt elért versenyző néprajzi-honismereti táborozáson vett részt Hajdúböszörményben a Betyártábor programjához kapcsolódva. 2005. szeptemberében.

Konferenciák

Modern nevelés néphagyományokkal

január 14.

A nagy érdeklődéssel kísért rendezvényen pedagógusok, közművelődési szakemberek vettek részt. A délelőtti plenáris előadásokat a délutáni

szekcióüléseken több mint 20, a gyakorlatot bemutató hozzászólás kísérte. A konferencia anyagából készült a Csepűposta hírlevél májusban megjelent száma.

Alapfokú művészeti oktatás szakmai napja a Hagyományok Házában
2005. október 26.

A táncos művészeti alapiskolai képzés aktuális kérdéseiről esett szó a 4 nagy szakmai terület (néptánc, balett, társastánc, modern tánc) képviselőinek részvételével.

A Hagyományok Házát tevékenységét Dobos Bea néptáncos szakelőadó mutatta be, a rendezvény technikai hátterét az oktatási osztály biztosította.

Régi szokás szerint...
2005. október 27.

Harmadik alkalommal kapcsolódunk a Tanulás Hete rendezvénysorozathoz tematikus szakmai nappal. Az előző években a népi játékok tanításának módszertana, majd a népmese alkalmazásának különböző módjai voltak a témáink. 2005-ben néprajzos, drámapedagógus, koreográfus, gyermektánc oktató szakemberek folytatnak a közönség előtt kerek asztal beszélgetést, bemutatunk archív népszokás felvételeket. A programhoz a jeles napokat feldolgozó fotókiállítás kapcsolódott.

Kiadványok

Benedek Krisztina: Galga-menti játékok
Megjelent 2005 májusában

Sándor Ildikó: Ölbeli játékok
2005 májusában megjelent.

Tánccház kiadvány

A kötet kéziratai elkészültek, tördelésük megtörtént. A szerzők a korrekurát január végéig készítik el.

Várható megjelenés: 2006 április

Módszertani tanulmánygyűjtemény sorozat 1. kötet:

Néphagyomány az óvodában (játék, tánc, kézműveskedés, szokások)

(A játszóházvezetői tanfolyam záródolgozataiból és az ELTE TOFK Gyermektáncoktatói szak diplomamunkáiból)

A kötet egy négyrészes sorozat első darabja. Célunk a pedagógusok és a közművelődési szakemberek számára olyan módszertani kiadvány elkészítése, amely a néphagyomány továbbadásának különböző területeit (kézművesség, játék, tánc, stb.) együtt tárgyalja. Segítséget nyújt éves tervezetek és az egyes foglalkozások összeállításához egyaránt. A könyv szerzői gyakorló szakemberek, többségében a Hagyományok Háza tanfolyamain részt vett, tehetséges hallgatók. A kéziratok elkészítése folyamatban van. Várható megjelenés: 2006. májusa

Felnőttképzési Szakmai Tanácsadó Testület koordinálása

2004. január 27-én ülésezett a testületet, amely – törvény által előírt kötelezettségünk révén – az éves képzési tervet és a Hagyományok Háza felnőttképzési tevékenységét véleményezi.

A közművelődésben dolgozók kötelező továbbképzésének koordinálása, beiskolázási terv készítése, új továbbképzési terv készítése.

**PÉNZÜGYI –SZÁMSZAKI
BESZÁMOLÓ**

3.) Kimutatás a Hagyományok Háza főbb előirányzatainak alakulásáról

**Hagyományok Háza főbb előirányzatai
2005. év**

érték ezer forintban

Főbb előirányzatok	Eredeti	Módosított	Teljesítés
Kiadás	826 100	981 886	881 756
működés	824 700	884 122	819 733
ebből személyi juttatások	443 000	436 106	425 790
felhalmozás	1 400	97 764	62 023
ebből intézményi beruházás	1 400	85 988	50 247
központi beruházás	0	10 367	10 367
felújítás	0	1 409	1 409
Kötelező maradványképzés	103 322	127392	87 392
Tényleges maradvány			90 029
Bevétel	826 100	981 886	971 785
támogatás	710 800	736 689	736 689
működési bevétel	115 000	120 325	110 453
átvett pénzeszköz	0	21 250	21 250
működési célra	0	18 750	18 750
felhalmozási célra	0	2 500	2 500
egyéb tőke jellegű bevétel	300	300	71
pénzmaradvány igénybevétel	0	103 322	103 322
Létszám			
Engedélyezett létszám (35.úrlap 12.sor)	154		154
Átlagos statisztikai állományi létszám (35.úrlap 17.sor)	151	0	151
Tartósan üres álláshelyek száma (35.úrlap 16.sor)	0	0	0

4.) Felhasználási cél megjelölésével kapott előirányzat változások

Feladat megnevezése	Terv (Eredeti és módosított előirányzat)	Tény (Teljesítés)	2006. évre áthúzódó
	adatok e Ft-ban		
Működési célú pénzeszköz átadás non profit szervezetnek, alapfeladatként előírt kiemelt országos rendezvény támogatása címen : A kisebbségekért Pro Minoritate Alapítvány IX.Csángó Bál megrendezésére	1300	1300	0
Nemzeti Kulturális Alapprogramtól működési célú átvett pénzeszköz	17 750	11 350	6 400
Szerencsejáték Zrt-től működési célú pénzeszköz átvétel: ÁNE Erdélyi turné	1 000	1 000	0
NKÖM kiemelt előirányzat 10/2/15/10/1 Az országos regionális, kistérségi szakmai programok támogatása fejezeti kezelésű előirányzat 2004. évi maradványából	700	700	0
HH személygépkocsi csere központi beruházás (2004. évről áthúzódó)	2 500	2 500	0
Hangszerbeszerzés és felújítás központi beruházás	1 092	1 092	0
HH épület energiatakarékosság központi beruházás	775	775	0
HH beruházási jellegű feladatok ellátása központi beruházás	6 000	6 000	

Átadott pénzeszközök részletesen (4. számú melléklet)

Intézményünk eredeti előirányzata ezen a jogcímen 6 000 e Ft, ebből az összegből intézményi hatáskörben 4. 700 e Ft került átcsoportosításra a dologi kiadások jogcímre és a fennmaradó 1 300 e Ft pedig az alapító okiratban foglaltak alapján civilszervezet támogatására, pontosabban egy program a IX. Csángó Bál megvalósulásához került felhasználásra.

Átvett pénzeszköz (5. számú melléklet)

A támogatások összege jelentős mértékben segítette az intézmény alapfeladatainak megfelelő színvonalú teljesítését.

Az 5. számú melléklet a támogató szervezeteket, a támogatási célt, a támogatás összegét teljesítési idejét mutatja.

Lásd még a 10.) pontnál.

Intézményi beruházás (6. számú melléklet)

Az intézmény 2005. évi eredeti költségvetésében beruházásra minimális 1.400 e Ft támogatást kapott. A 2005. évi eredeti előirányzat a 2004. évi pénzmaradvány és az év végén intézményi hatáskörben végrehajtott kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosításból került módosításra.

A 6. számú melléklet a jogcímek szerinti tételes felhasználás és kötelezettségvállalás összegét és a beruházás teljesítési fokát mutatja.

Lásd még a 7.) pontnál.

Központi beruházás (7. számú melléklet)

Intézményünk a központi beruházási jogcímre, energiatakarékosági támogatásként 775 e Ft-ot, hangszerbeszerzésre és felújításra 1 092 e Ft-ot, különféle beruházási jellegű feladatok megvalósítására 6 000 e Ft támogatást kapott.

A 2004. évi jármű csere pályázaton 2. 500 e Ft támogatást ítélt meg intézményünknek, amelynek felhasználása áthúzódott a 2005. év első negyedévére.

Lásd még a 7. pontnál.

5.) Előirányzat változások és a felhasználás alakulásának ismertetése témánként

A teljesítések előirányzat-csoportonkénti értékelése

Bevételi jogcímek	Tény adatok e Ft-ban
1	2
Saját bevételek	109 553
Támogatás	736 689
Átvett pénzeszközök	21 321
Pénzmaradvány igénybevétel	103 322
Összesen	971 785

Az intézmény bevételeinek megoszlása: az összbevételből 11,2 % a saját bevétel, 2,1 % az átvett pénzeszköz, 75,8 % költségvetési támogatás, 10,6 % pedig az előző évi pénzmaradvány igénybevétele.

A tényleges teljesítések alakulását jogcímenként az alábbi adatok mutatják:

Kiadási jogcímek	Tény adatok e Ft-ban
1	2
Személyi juttatások	425 790
Munkaadókat terhelő járulékok	138 724
Dologi kiadások	253 019
Működési c. pénzeszköz átadás	1300
Felújítás	1 409
Intézményi beruházás	50 247
Központi beruházás	10 367
Kölcsönök nyújtás	900
Összesen	881 756

Az intézmény kiadásainak megoszlása: a teljes kiadás mintegy 63,9 %-a a személyi kiadások (48,2%) és járulékai (15,7%); a dologi kiadások 28,6 %; működési pénzeszköz átadás 0,1 %, felújítás kb.0,1%; intézményi beruházás 5,6 %; központi beruházás 1,6%; kölcsönök 0,1 %.

Kiadási előirányzat megtakarítások

(e Ft-ban)

Kiadási jogcímek	Előirányzat- maradvány	Ebből bevételi lemaradás	Ténylegesen felhasználható
1	2	3	4
Személyi juttatások	10 316	6 839	3 477
Munkaadókat terhelő járulékok	972	0	972
Dologi kiadások	53 101	3 033	50 068
Működési c. pénzeszköz átadás	0	0	0
Felújítás	0	0	0
Intézményi beruházás	35 741	229	35 512
Központi beruházás	0	0	0
Egyéb intézményi felhalmozási kiadások	0	0	0
Összesen	100 130	10 101	90 029

Záró pénzkészlet egyeztetés			
2005. 12. 31.			
MÁK PJ 02/B tábla szerint			
			e Ft-ban
2005. 01. 01. nyitó bankszámla egyenleg			102 492
Függő bevétel (előző évi)		-	75
Függő kiadás (előző évi)		+	905
Törvény szerinti bevétel			131 774
Költségvetési támogatás			736 689
Tárgyévi függő bevétel 2005. 12. 31.			0
Bevétel	összesen		971 785
Törvény szerinti kiadás összesen			881 756
Tárgyévi függő kiadás 2005. 12. 31.			184
Kiadás	összesen		881 940
Bankszámla egyenleg 2005. 12. 31.			89 845
Pénztárzáró egyenleg 2005. 12. 31.			0
Záró pénzkészlet 2005. 12. 31.			89 845

6.) Létszám- és bérgazdálkodás

Létszám-és bér gazdálkodás: illetmény, beállási szint, illetménynövekedés %-a, összege

Kereset növekedés %-a, pótlékok fajtánként (fő, összeg), létszámcsökkentés

végrehajtása

Üres álláshelyek zárolása (db, összeg), betöltetlen álláshelyek száma, illetménye,

betöltetlenség oka

A kifizetett alapilletmény viszonya a fizetési fokozat alsó határához /beállási szint/

Kategóri a	Fő		Fizetési fokozat alsó határa				Alapilletmény		Beállási szint %	
	2004	2005	havi Ft		éves e Ft		éves e Ft		2004	2005
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
A	4	5	50 000	59 600	2 600	3 874	4 398	5 006	1,69	1,29
B	13	16	56 000	62 900	9 464	13 083	17 280	21 621	1,83	1,65
C	33	28	58 000	65 200	24 882	23 733	40 901	37 379	1,64	1,57
D	28	27	60 000	67 400	21 840	23 657	41 249	40 105	1,88	1,69
E	8	8	70 000	78 400	7 280	8 154	11 451	11 928	1,57	1,46
F	20	19	100 000	112 000	26 000	27 664	32 053	27 077	1,23	0,98
G	1	1	105 000	117 700	1 365	1 530	1 717	2 428	1,25	1,58

H	10	13	107 500	120 400	13 975	20 348	19 538	25 062	1,39	1,23
I	0	1	120 000	134 400	0	1 747	0	891	N.A.	**
J	1	1	132 500	148 400	1 723	1 929	2 267	1 661	1,31	0,86

*Kategóriába sorolt teljes munkaidőben foglalkoztatottak létszáma
(amely a vezetői létszámot is tartalmazza)*

*2004-ben: 145 fő.
2005-ben: 151 fő.*

**nem egész éves adat így nem összehasonlítható

Illetménynövekedés, kereset változás

Illetménynövekedés

Megnevezés	Összeg (Ft)		Változás %-a
	2004. év	2005. év	
1	2	3	4
Rendszeres személyi juttatás (e Ft)	282 966	297 741	5,2%
Munkav. kapcs. juttatások (e Ft)	58 373	74 175	27%
Foglalk. sajátos juttatásai (e Ft)	10 656	17 134	60,7%
Átlag létszám (fő)	148	151	2%
1 főre jutó átlag jövedelem (Ft)	198 195	214 707	8,3%

Kereset változás %-a

ezer Ft-ban

Jogcím	Hagyományok Háza		Növekedés %-a
	2004. év	2005. év	
1	2	3	4
Alapilletmény	243 877	253 284	3,8%
Nyelvpótlék	1 547	1 576	1,8%
Egyéb kötelező pótlék	31 821	35 545	11,2%
Egyéb feltételtől függő pótlék	298	575	92,9%
Részmunkaidős rendszeres személyi juttatása	5 423	6 761	24,6%
Rendszeres személyi juttatások	282 966	297 741	5,2%
Nem rendszeres személyi juttatások	81 651	104 224	27,6%
Rendszeres - nem rendszeres személyi juttatások	385 469	401 965	4,2%

Pótlékok, pótlék fajtánként (fő, összeg)

Megnevezés	fő		összeg (e Ft)		Változás
	2004. év	2005. év	2004. év	2005. év	%-a
1	2	3	5	6	7
Nyelvpótlék	8	10	1 547	1 576	1,8%
Egyéb kötelező illetmény pótlék	83	83	31 821	35 545	11,2%
Egyéb feltételtől függő pótlék	5	3	298	575	92,9%
Pótlékok összesen	96	96	33 666	37 696	11,2%

Üres álláshelyek zárolása (db, összeg), betöltetlen álláshelyek száma, illetménye, betöltetlenség oka

Intézményünkönél 2005. december 31-én betöltetlen álláshely nem volt.

Az átlag létszám és tervezett létszám közötti különbség a tartósan betegállományba lévők valamint a GYED-en és GYES-en lévők számából és az évközi ki-belépők tört adataiból adódik.

7.) Felhalmozási kiadások

Felújítás

Felújításra 2005. évben 1. 409 e Ft állt rendelkezésre.

Ebből eredeti előirányzat : 0.- Ft
Előző évi pénzmaradvány: 1. 409.- Ft

Intézményünk felújítási keret maradványa 2004. december 31-én 1. 409 e Ft volt, amely összeg tartalmazta az NKÖM Beruházási Főosztályától 2004. december 28-án színpad felújításra leutalt 925 e Ft támogatás, valamint az év végi intézményi kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítás 484 e Ft-os összegét. A felújítás 2005. januárjában megvalósult, így az előirányzat-maradvány felhasználásra került. 2005. évben ezen a jogcímen előirányzat-maradvány nem képződött.

Intézményi beruházás

Intézményi beruházásra 2005. évben 85.988 e Ft állt rendelkezésre.

Ebből eredeti előirányzat: 1. 400 eFt
Pótelőirányzat : 84.588 e Ft.

Intézményi beruházási jogcímen történő felhasználás összetétele:

Megnevezés	Összeg (eFt)
1	2
Immateriális javak vásárlása	3 358
Ingtatlanok és vagyonértékű jogok	10 698
Gépek, berendezések felszerelések	20 885
Járművek	5 390
Intézményi beruházások általános forgalmi adója	9916
Összesen	50 247

Az intézményi beruházási keret maradványa 2005. december 31-én: 35 741 e Ft, melyből 229 e Ft a bevételi lemaradás, 35 512 e Ft pedig a ténylegesen felhasználható maradvány összege; felhasználása 2006. első negyedévében realizálódik.

Az alapfeladatok hatékony végrehajtása érdekében az előző évben elkezdett, az épület funkcionális átalakításának munkálatai folytatódnak.

2005. év decemberétől 2006. első negyedévéig bezárólag elvégzendő munkák:

- o a színházterem előszínpadi hídszerkezet kialakítása, beépítése, a takaró függöny lángmentesítése;
- o a színháztermi székek, zenekari árok felújítása, a szőnyegpadló cseréje,
- o a kézműves műhely-jelmeztár funkcionális áthelyezése,
- o Népi Iparművészeti Múzeum (Népi Iparművészeti Osztály) portál cseréje,
- o 23-as terem szintfelezési tervének elkészítése,
- o tároló és tartó szekrények készítése.

A maradvány még az alábbi jogcímekre kerül felhasználásra: hangtechnikai felszerelések beszerzése (hangszabályzó, fejhallgató, monitor, végerősítő, színpadi hatáshang keverőállásának mobil kihelyezése a nézőtérre, vezeték nélküli mikrofonok, fejhallgatók, asztali videó, hanglemezmossó); archiváló rendszer bővítése; HH website fejlesztés; halogén lámpák, hatás-világítás fejlesztéséhez eszközök; szoftverek beszerzése, nagy teljesítményű nyomtató valamint 1 db zongora beszerzése.

Az intézményi beruházási támogatás jogcímenkénti teljesítését, kötelezettségeit, valamint a beruházások 2005. 12. 31-i műszaki teljesítési fokát **6. számú melléklet** tartalmazza.

Központi beruházás

Központi beruházásra 2005. évben 10 367 e Ft állt rendelkezésre, amely a 2004. évi személygépkocsi csere pályázaton nyert támogatást 2 500 e Ft-t; 2005. évben különféle beruházási jellegű feladatok ellátására 6 000 e Ft-os támogatás összegét; az épület energiatakarékossági pályázaton nyert 775 e Ft-ot támogatását; valamint a hangszerbeszerzésre és hangszerfelújításra nyújtott 1 092 e Ft támogatás összegét tartalmazza. A központi beruházásként biztosított támogatási összegek jelentős segítséget nyújtanak az intézményi eszközpark fejlesztésében, mivel az intézményi beruházási jogcímen minimális lehetőség adódik a folyamatosan elhasználódó eszközök cseréjére, pótlására.

Az intézménynél a tárgyi eszközök elhasználódási szintje 59,6 %-s, használhatósági foka 40,4 %-s, amely azt mutatja, hogy a folyamatos magas színvonalú szakmai feladat ellátásához elengedhetetlenül szükség lenne az intézményi tárgyi eszközök állományának folyamatos cseréjére.

8.) Alapítványok által ellátott feladatokra – az Áht. 94. §-a (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel –teljesített kifizetések tételes felsorolása.

A 2005. évi intézményi költségvetésben Egyéb működési célú pénzeszközátadás jogcím terhére az intézményi alapító okiratában alaptevékenységként megjelölt „kiemelt országos rendezvény támogatására” egy Alapítványnak nyújtottunk támogatást:

1.) IX. Csángó Bál rendezvény megrendezéséhez A kisebbségért Pro Minoritate Alapítványnak megállapodás alapján 1 300 e Ft támogatást nyújtottunk.

Az eredeti előirányzatban ezen a jogcímen tervezett további 4. 700 e Ft átcsoportosításra került az intézmény dologi kiadásaira.

9.) Előirányzat-maradvány keletkezésének oka, tervezett felhasználásának indoklása és a 2006. évi felhasználásának ütemezése. Feladatmaradás oka, összege.

A tárgyévi pénzmaradványra vonatkozóan képzési kötelezettséget írt elő a fejezet az intézmény számára, az előző évi pénzmaradvány összegével megegyező összegben (103322eF).

Az évközi változásokat figyelembe véve a maradványképzés összege a közigazgatási Államtitkár Úr 5. 2. 1/30-11/2005 számú ügyiratában közölt 87 392 e Ft összegre módosult.

A szakmai feladatok megvalósítási idejének módosításával a maradványképzési kötelezettségünknek eleget tudtunk tenni, egy kicsit túlteljesítve azt (90 029 e Ft), hiszen a bevételek egy része nem a tervezettnek megfelelően realizálódott.

Az intézmény 2005. év végén a kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosításából jelentős mértékű beruházási előirányzatot képzett, amelynek felhasználása az intézmény funkcionális helyiségeinek átalakítására, hang-fény technikai eszközök, szoftverek, szoftverfejlesztések, és egyéb nagy értékű eszközök beszerzésére történik.

A dologi kiadások jogcímen a szakmai feladat átcsoportosításból adódóan is jelentős összegű maradvány képződött 46 360 e Ft, amelyből 6 400 e Ft a Nemzeti Kulturális Program által leutalt támogatások összege, amelyeknek megvalósítási határideje 2005. év vége, 2006. év eleje. Üzemeltetési kiadásokból is 2 409 e Ft maradvány képződött.

Az év végi előirányzat átcsoportosításokat követően az előirányzat-maradvánnyal kapcsolatos kötelezettségvállalások megtörténtek, a teljesítések folyamatosan 2005. június 15-ig valósulnak meg.

A 2005. évi előirányzat-maradvány felhasználásának ütemezése:

A vállalt kötelezettségek megvalósítási határidejével összhangban a 2005. évi pénzmaradványból 2006. első negyedévében 75 029 e Ft, második negyedévében 15 000 e Ft kerül felhasználásra, az alábbi táblázat szerinti megbontásban.

Tárgyévi pénzmaradvány tervezett felhasználása:

<u>Előirányzat maradvány</u>	E Ft
2005. évi kiadási előirányzat megtakarítás	100 130
2005. évi bevételi előirányzat lemaradás	-10 101
2005. évi módosított kiadási megtakarítás	90 029
Pénzkészlet 2005. december 31-én	89 845
 <u>Áthúzódó kötelezettségek:</u>	
<u>Személyi juttatás maradványa</u>	3 477
Ajándékutalvány	3 027
 <u>NKÖM létszámleépítésre kapott támogatás maradványa (13. havi illetmény januári kifizetésére)</u>	
	450
<u>Munkaadói járulék maradványa</u>	972
<u>December havi hó közti kifizetés járuléka</u>	828
 <u>NKÖM létszámleépítésre kapott támogatás maradvány személyi juttatásához kapcsolódó járulék (13. havi illetmény januári kifizetésére)</u>	
	144
<u>Dologi kiadás maradványa:</u>	50 068
<u>Rövid lejáratú kötelezettségek:</u>	
2005. 12. havi NKÖM 5% befizetési kötelezettség	989
 <u>Szakmai feladatok (saját bevétel és állami támogatás maradványa együttesen)</u>	
	39 960
<u>Üzemeltetés (állami támogatás maradványa)</u>	2 409
<u>Ajándékutalvány szállítási költsége</u>	77
2005. évi szerzői jogdíjak egyéni számlás kifizetései	233
<u>Pályázati támogatások maradványai</u>	

NKA támogatás pályázati azonosító: 1531/0078
Táncprodukciók folyamatos megtartása a HH-ban
„Páratlan Péntek címmel” pályázati támogatás 1 000

NKA támogatás pályázati azonosító: 1532/0026
Határon túli együttesek produkcióinak megtartása a
HH-ban pályázati támogatás 2 000

NKA támogatás pályázati azonosító: 1912/0290
Két nyelvű kiadvány megjelentetése a tekerőlantról
pályázati támogatás 400

NKA támogatás pályázati azonosító: 1536/0067
Naplegenda c. produkció felújítása valamint a
hozzákapcsolódó jelmezek pótlása pályázati támogatás 1 000

NKA támogatás pályázati azonosító: 1518/0352
MÁNE „Verbunkos” c. műsor bemutatása Erdélyi turné
keretében 1 000

NKA támogatás pályázati azonosító: 1517/0666
Őrök Kalotaszeg c. produkció létrehozására 1 000

35 512

Intézményi beruházás maradvány:

Hangtechnikai felszerelések, hangszabályzó,
fejhallgató, monitor, végerősítő, színpadi hatáshang
keverőállásának mobil kihelyezése a nézőtérre, vezeték
nélküli mikrofonok, fejhallgató, hanglemezműosó stb. 3 866

Színházterem előszínpad hídszerkezet kialakítása,
beépítése, takaró függöny lángmentesítése; színháztermi
székek, zenekari árok felújítása, szőnyegpadló cseréje 9 923

Kézműves műhely jelmeztár funkcionális áthelyezése,
műszaki felügyelet, portál csere (NIO), szintmegosztás
tervezési díja, tároló és tartó szekrénykészítés 5 881

1 db Zongora beszerzés 1 910

Archiváló rendszer bővítése, asztali videó	5 150
HH website fejlesztés	2 000
Halogén lámpaszett, hatás-világítás fejlesztéséhez eszközök	5 229
Szoftverek, nagy teljesítményű nyomtató	1 553
Kötelezettséggel terhelt előirányzat maradvány	90 029
Kötelezettséggel nem terhelt előirányzat maradvány	0

10.) Működési bevételek és az azt befolyásoló tényezők alakulása

Intézményi működési bevétel alakulása:

A Népi Iparművészeti Osztály által megújult zsűrizési tevékenység eredményeként a (zsűri díjak, hatósági igazolások, igazolványok kiállítása) a hatósági díjbevételek az előző évhez képest megnégyszereződtek, a módosított előirányzathoz képest 93, 1 %-s mértékben teljesültek. Mivel intézményünk eredeti előirányzatban a hatósági díjbevételt nem tervezte az eredeti előirányzatot meghaladó többletbevétel 50 %-át 2 056 e Ft-ot december 14-én a fejezeti bevételek utáni befizetési kötelezettség számlára beutalta.

Az alaptevékenységgel összefüggő egyéb bevétel az előző évhez viszonyítva 14, 2-s % növekedést mutat, a pénzügyi teljesítés a módosított előirányzathoz képest 90, 2 %-s mértékben realizálódott. Az állami feladatok ellátása során létrehozott áru és készletértékesítésből származó bevétel mintegy 19% maradt el a tervezettől, de az előző évhez képest is 7, 4 %-s lemaradást mutat.

Az alaptevékenységek körében végzett szolgáltatások: tanfolyamok, képzések, előadások bevételei a módosított előirányzathoz képest mintegy 8, 8 %-kal elmaradva teljesültek, de az előző évhez viszonyítva 10, 6 %-s növekedést mutatnak.

A tavalyi évhez képest a továbbszámlázott szolgáltatások bevétele mind államháztartáson belül, mind kívül növekedtek a bérleti díjhoz kapcsolódó szolgáltatások díjbevételei miatt.

Az intézmény egyéb sajátos bevételei a tavalyinál 29, 3 %-kal alacsonyabb szinten teljesültek, amelyhez hozzájárult, hogy a bérlethez kapcsolódó szolgáltatások továbbszámlázott szolgáltatásként realizálódtak. A szellemi és anyagi infrastruktúra magáncélú igénybevételének bevétele (amely tartalmazza a dolgozók telefon és intézményi gépkocsi igénybevételének térítéseit) megháromszorozódott, valamint a dolgozók egyéb költségtérítései másfélszeresére növekedtek, jelentős mértékben csökkent viszont a kötbér, bírság és kártérítés bevétele. Az elhasználódott, feleslegesség vált készletek értékesítéséből származó bevétel a tervezettől elmaradt, de a tavalyi évhez viszonyítva meg többszöröződött. Így elmondható, hogy az intézmény egyéb sajátos bevételei az előző évhez viszonyítva csökkentek, a teljesítés 3, 1%-kal maradt el a tervezettől.

A bevételi jogcímek teljesüléséhez igazodva az ÁFA befizetések minimális 0,5 százalékkal maradtak el a tervezettől, az előző évhez képest viszonyt 9,4%-kal magasabb szinten realizálódtak.

Összefoglalva az intézmény működési bevételei a módosított előirányzathoz viszonyítva 91,7%-s mértékben teljesültek, tükrözve a bevételi lemaradás (9.872 e Ft) mértékét. A maradványképzési kötelezettség teljesítése a feladatok 2006. évre történő átcsoportosítása jelentősen befolyásolta a bevételek teljesülését. Az előző évhez képest azonban így is 5,8%-s mértékű növekedést sikerült realizálnunk.

Átvett pénzeszközök alakulása:

A Nemzeti Kulturális Alapprogramtól 2005. évben 17.050 e Ft, a Szerencsejáték Zrt-től 1.000 e Ft-ot, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumától 2.900 e Ft-ot, valamint az intézmény feleslegesség vált tárgyi eszközeinek értékesítéséből befolyt bevételből 71 e Ft-ot, mint átvett pénzeszközt realizáltunk.

A támogatások, bevételek teljes összege 2005. 12. 31-ig átutalásra, befizetésre került az intézmény bankszámlájára vagy házipénztárában.

A pályázati támogatások 62,5%-át 2005. évben felhasználtuk, a megvalósítási határidőket tekintve a Nemzeti Kulturális Alapprogram támogatásából megvalósuló 6 program esetében a felhasználás 2006. május 31-ig fog megtörténni.

Az átvett pénzeszközök alakulását az 5. sz. melléklet tartalmazza.

Előző évi pénzmaradvány felhasználás alakulása:

Előző évi (2004.évi) pénzmaradvány felhasználása

Jogcím	Összeg
1	2
Személyi juttatások	14 788
Munkaadókat terhelő járulékok	7 754
Dologi kiadások	44 883
Felhalmozási kiadások	34 488
Felújítási kiadások	1 409
Működésre átadott pénzeszköz	0
Kölcsön	0
Összesen *	103 322

*Egyező a kincstári PJ 02/B táblával
(2005. 12. 31.)

A pénzmaradvány összegéből 242 e Ft feladatmaradás miatt, 305 e Ft pedig a bevételek utáni befizetési kötelezettség teljesítésére befizetésre került, a felügyelet felé.

11.) Az intézmény éves gazdálkodásának jellemzői, kincstári kapcsolatainak alakulása

A Hagyományok Háza a rendelkezésére bocsátott költségvetési támogatást az alapító okiratában jóváhagyott alaptevékenységeinek megfelelő színvonalon történő ellátásához indokolt mértékben használta fel. 736 689 e Ft támogatás mellett 131 774 e Ft saját bevételt realizált. Bevételeink 6, 2%-át a pályázati pénzeszközök képezték, amely bevételi forrás 2001-től jelentősen meghatározza az intézmény gazdálkodását. Gondot jelent azonban, hogy a pénzeszközök finanszírozása jelentős mértékben utólag történik, sokszor nehezítve a támogatási cél megvalósulását. Ezt súlyosbítja az Intézményi sajátosság, hogy bevételeink jelentős része az időarányosságtól eltérően a második félévben realizálódik. A féléves teljesítés 35, 2% -s volt.

A pénzmaradványhoz kapcsolódó előirányzat-módosítások a teljesítések, átfutását hosszabbította, de minden esetben a kincstárhoz való benyújtást követően 2-3 nap múlva megvalósultak.

A Magyar Államkincstárral hagyományosan jó munkatársi viszonyunk van. Megfelelőek a tájékoztatások és a szükséges információk átadása, kérelmeinkre a visszacsatolás nem szokott elmaradni. Az egész éves gazdálkodásunkat a megalapozottság, a tervek lehetőség szerinti pontos tartása és a bevételek fent leírt realizálhatósága miatti óvatosság jellemzi.

11.) Vállalkozási tevékenység kiadásai, bevételei, eredménye

Az intézmény vállalkozási tevékenységet nem folytat.

A szakmai szöveges beszámolót készítették: Kelemen László főigazgató és a Táarak vezető munkatársai.

A pénzügyi számszaki részt készítette: Németh Mária pénzügyi számviteli osztályvezető

Budapest, 2006. február 24.

Kelemen László
főigazgató

Szalai Miklós
gazdasági igazgató